

Urząd Miasta Piekary Śląskie
ul. Bytomska 84
41-940 Piekary Śląskie

OGÓLNA SPECYFIKACJA TECHNICZNA WYKONANIA I ODBIORU ROBÓT BUDOWLANYCH (OSTWiORB)

ST-00 - WYMAGANIA OGÓLNE

dla zadania realizowanego w ramach dofinansowania z programu Polski Ład, objętego wstępną promesą dotyczącą dofinansowania inwestycji z Programu Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, Nr 01/2021/6870/PolskiLad:

„Budowa dróg: 1) Jesienna, Ustronna, Stawowa, Kościelna, Chabrowa, Konwaliowa, Groszkowa, 2) Radzionkowska, 3) Cicha, 4) Darwinia, 5) Jasna, 6) Kawalca”

STWiORB dotyczy następujących części przedmiotu zamówienia:

Cześć 2 - Radzionkowska,

Cześć 3 - Cicha,

Cześć 4 - Darwinia,

Cześć 5 - Jasna,

Cześć 6 - Kawalca.

STWiORB opracowano na podstawie Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 20 grudnia 2021r., Dz. U. z 2021 r., poz. 2454, w sprawie szczegółowego zakresu i formy dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych oraz programu funkcjonalno-użytkowego - zwanego dalej Rozporządzeniem.

Zgodnie z § 12 Rozporządzenia, niniejsze Specyfikacje Techniczne Wykonania i Odbioru Robót Budowlanych stanowią opracowania zawierające w szczególności zbiory wymagań, które są niezbędne do określenia standardu i jakości wykonania robót, w zakresie sposobu wykonania robót budowlanych, właściwości wyrobów budowlanych oraz oceny prawidłowości wykonania poszczególnych robót.

Na podstawie § 13 Rozporządzenia, STWiORB opracowano z uwzględnieniem podziału grup robót wg Wspólnego Słownika Zamówień i określono w nich co najmniej: roboty budowlane w zakresie przygotowania terenu pod budowę, roboty budowlane w zakresie wznoszenia kompletnych obiektów budowlanych lub ich części, roboty w zakresie instalacji budowlanych, roboty wykończeniowe w zakresie obiektów budowlanych.

Zawartość STWiORB opisano zgodnie z powołanym wyżej Rozporządzeniem, w szczególności z § 14.

CPV - 45000000-7 Roboty budowlane

SPIS ZAWARTOŚCI OSTWiORB, § 14, ust. 1 Rozporządzenia

1. Strona tytułowa	- 3
2. Część ogólna	- 7
3. Wymagania dotyczące właściwości wyrobów budowlanych	- 25
4. Wymagania dotyczące sprzętu i maszyn	- 32
5. Wymagania dotyczące środków transportu	- 32
6. Wymagania dotyczące wykonania robót budowlanych	- 33
7. Opis działań związanych z kontrolą	- 34
8. Wymagania dotyczące przedmiaru i obmiaru robót	- 38
9. Opis sposobu odbioru robót budowlanych	- 38
10. Opis sposobu rozliczenia robót tymczasowych i prac towarzyszących	- 40
11. Dokumenty odniesienia	- 40
12. Podstawa płatności i wyceny	- 42

1. STRONA TYTUŁOWA, § 14, ust. 1, pkt. 1 Rozporządzenia

1.1. Nazwa nadana zamówieniu przez Zamawiającego

Przedmiotem niniejszej ST-00 są wymagania ogólne dotyczące wykonania i odbioru wszystkich robót budowlanych związanych z realizacją zadania: „Budowa dróg: 1) Jesienna, Ustronna, Stawowa, Kościelna, Chabrowa, Konwaliowa, Groszkowa, 2) Radzionkowska, 3) Cicha, 4) Darwina, 5) Jasna, 6) Kawalca.” STWiORB dotyczy Części 2, 3, 4, 5 i 6 przedmiotu zamówienia, obejmujących ulice: Radzionkowską, Cichą, Darwina, Jasną i Kawalca, realizowanego w ramach dofinansowania z programu Polski Ład, objętego wstępną promesą dotyczącą dofinansowania inwestycji z Programu Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, Nr 01/2021/6870/PolskiLad. ST-00 dla Części 1 stanowi odrębny dokument.

1.2. Adres obiektu budowlanego / opis lokalizacji obiektu

Województwo: Śląskie, Powiat: Piekary Śląskie, Lokalizacja szczegółowa: ulice: Radzionkowska, Cicha, Darwina, Jasna i Kawalca.

1.3. Nazwy i kody CPV

Dział:

45000000-7 Roboty budowlane

Grupy:

45100000-8 Przygotowanie terenu pod budowę

45200000-9 Roboty budowlane w zakresie wznoszenia kompletnych obiektów budowlanych lub ich części oraz roboty w zakresie inżynierii lądowej i wodnej

Klasy:

45110000-1 Roboty w zakresie burzenia i rozbiórki obiektów budowlanych; roboty ziemne

45230000-8 Roboty budowlane w zakresie budowy rurociągów, linii komunikacyjnych i elektroenergetycznych, autostrad, dróg, lotnisk i kolei; wyrównywanie terenu

45310000-3 Roboty instalacyjne elektryczne

Kategorie:

45111200-0 Roboty w zakresie przygotowania terenu pod budowę i roboty ziemne

45233200-1 Roboty w zakresie różnych nawierzchni

45233000-9 Roboty w zakresie konstruowania, fundamentowania oraz wykonywania nawierzchni autostrad, dróg

45233120-6 Roboty w zakresie budowy dróg

45233140-2 Roboty drogowe

45233220-7 Roboty w zakresie nawierzchni dróg

45233300-2 Fundamentowanie autostrad, dróg, ulic i ścieżek ruchu pieszego

45233320-8 Fundamentowanie dróg

45233222-1 Roboty budowlane w zakresie układania chodników i asfaltowania

45231300-8 Roboty budowlane w zakresie budowy wodociągów i rurociągów do odprowadzania ścieków

45232130-2 Roboty budowlane w zakresie rurociągów do odprowadzania wody burzowej

45232440-8 Roboty budowlane w zakresie budowy rurociągów do odprowadzania ścieków

45232451-8 Roboty odwadniające i nawierzchniowe

45232452-5 Roboty odwadniające

45314300-4 Instalowanie infrastruktury okablowania

45232332-8 Telekomunikacyjne roboty dodatkowe

45232000-2 Roboty pomocnicze w zakresie rurociągów i kabli

- 45232300-5 Roboty budowlane i pomocnicze w zakresie linii telefonicznych i ciągów komunikacyjnych
- 45233221-4 Malowanie nawierzchni
- 45233280-5 Wznoszenie barier drogowych
- 45233290-8 Instalowanie znaków drogowych
- 45316213-1 Instalowanie oznakowania drogowego
- 45316110-9 Instalowanie urządzeń oświetlenia drogowego
- 45311100-1 Roboty w zakresie okablowania elektrycznego
- 45311200-2 Roboty w zakresie instalacji elektrycznych
- 45315300-1 Instalacje energetyczne zasilające
- 45232210-7 Roboty budowlane w zakresie budowy linii napowietrznych
- 45314000-1 Instalowanie urządzeń telekomunikacyjnych
- 45223500-1 Konstrukcje z betonu zbrojonego

1.4. Nazwa i adres Zamawiającego

Gmina Piekary Śląskie, ul. Bytomska 84, 41-940 Piekary Śląskie.

1.5. Nazwa STWiORB i jej numer

Ogólna specyfikacja techniczna wykonania i odbioru robót budowlanych, ST-00 - Wymagania ogólne.

1.6. Imię i nazwisko osoby opracowującej STWiORB, nazwa i adres podmiotu opracowującego STWiORB

Urząd Miasta Piekary Śląskie, ul. Bytomska 84, 41-940 Piekary Śląskie. Marcin Zając, Ewelina Pawełczyk, Łukasz Marcinkowski.

1.7. Zakres stosowania STWiORB

Specyfikacja techniczna (ST-00) stanowi dokument przetargowy przy zleceniu i realizacji robót wymienionych w pkt. 1.1. Specyfikacje techniczne wykonania i odbioru robót budowlanych (zwane dalej STWiORB lub ST, lub specyfikacjami lub specyfikacjami technicznymi) jako integralne części dokumentów przetargowych i umownych, należy odczytywać i rozumieć łącznie w odniesieniu do wszystkich robót budowlanych objętych umową i zadaniem, o którym mowa w pkt 1.1. Ustalenia zawarte w niniejszej ST-00 obejmują wymagania ogólne, wspólne dla wszystkich robót budowlanych. Zapisy i regulacje zawarte choćby w jednej z ST należy stosować i odnosić do wszystkich robót budowlanych objętych niniejszym przedmiotem zamówienia. Wspólne wymagania dotyczące wszystkich robót budowlanych objętych przedmiotem zamówienia i pozostałymi ST ujęto w niniejszej ogólnej ST i w taki też sposób (uzupełniająco) należy ją czytać z pozostałymi ST. Uwzględniając postanowienia § 13 Rozporządzenia, odpowiednio do robót objętych przedmiotem zamówienia, w ST zawarto roboty budowlane w zakresie przygotowania terenu pod budowę, roboty budowlane w zakresie wznoszenia kompletnych obiektów budowlanych i ich części, roboty w zakresie instalacji budowlanych, roboty wykończeniowe - zgodnie z przyjętą systematyką i stopniem skomplikowania robót składających się na niniejszy przedmiot zamówienia, z uwzględnieniem Wspólnego Słownika Zamówień. ST stanowią opracowania zawierające w szczególności zbiory wymagań, które są niezbędne do określenia standardu i jakości wykonania robót, w zakresie sposobu wykonania robót budowlanych, właściwości wyrobów budowlanych oraz oceny prawidłowości wykonania poszczególnych robót. Wspólne wymagania dotyczące robót budowlanych objętych niniejszym przedmiotem zamówienia ujęte są w przedmiotowej ogólnej specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót budowlanych ST-00. Ogólną ST należy rozumieć, stosować i czytać łącznie w powiązaniu z niżej wymienionymi specyfikacjami technicznymi wykonania i odbioru robót budowlanych (STWiORB) w sposób uzupełniający:

Wykaz Specyfikacji Technicznych Wykonania i Odbioru Robót Budowlanych

ST-00 - Wymagania ogólne

Kod CPV 4500000-7

Roboty budowlane

ST-01 - Odtworzenie i wyznaczenie trasy i punktów wysokościowych Kod CPV 45111200-0 Roboty w zakresie przygotowania terenu pod budowę i roboty ziemne
ST-02 - Usunięcie drzew i krzewów Kod CPV 45100000-8 Przygotowanie terenu pod budowę
ST-03 - Rozbiórki elementów dróg i ulic, roboty ziemne Kod CPV 45110000-1 Roboty w zakresie burzenia i rozbiórki obiektów budowlanych; roboty ziemne
ST-04 - Kanalizacja deszczowa Kod CPV 45232130-2 Roboty budowlane w zakresie rurociągów do odprowadzania wody burzowej
ST-05 - Koryto wraz z profilowaniem i zagęszczaniem podłoża Kod CPV 45233000-9 Roboty w zakresie konstruowania, fundamentowania oraz wykonywania nawierzchni autostrad, dróg
ST-06 - Oczyszczenie i skropienie warstw konstrukcyjnych Kod CPV 45233140-2 Roboty drogowe
ST-07 - Podbudowa z kruszywa łamanego stabilizowanego mechanicznie Kod CPV 45233300-2 Fundamentowanie autostrad, dróg, ulic i ścieżek ruchu pieszego
ST-08 - Warstwa wiążąca, wyrównawcza i podbudowa z betonu asfaltowego Kod CPV 45233120-6 Roboty w zakresie budowy dróg
ST-09 - Warstwa ścieralna z betonu asfaltowego Kod CPV 45233220-7 Roboty w zakresie nawierzchni dróg
ST-10 - Krawężniki betonowe na ławie betonowej oporowej Kod CPV 45233140-2 Roboty drogowe
ST-11 - Obrzeża betonowe Kod CPV 45233140-2

Roboty drogowe
ST-12 - Nawierzchnie z brukowej kostki betonowej Kod CPV 45233200-1 Roboty w zakresie różnych nawierzchni
ST-13 - Zieleń drogowa Kod CPV 45233140-2 Roboty drogowe
ST-14 - Instalacja oświetlenia zewnętrznego-drogowego Kod CPV 45316110-9 Instalowanie urządzeń oświetlenia drogowego
ST-15 - Budowa kanału technologicznego Kod CPV 45314000-1 Instalowanie urządzeń telekomunikacyjnych
ST-16 - Przebudowa sieci telekomunikacyjnych i elektrycznych Kod CPV 45311100-1 Roboty w zakresie okablowania elektrycznego
ST-17 - Oznakowanie pionowe Kod CPV 45233290-8 Instalowanie znaków drogowych
ST-18 - Oznakowanie poziome Kod CPV 45233221-4 Malowanie nawierzchni
ST-19 - Prefabrykowane ściany oporowe Kod CPV 45223500-1 Konstrukcje z betonu zbrojonego

Wspólne wymagania dotyczące wszystkich robót budowlanych objętych przedmiotem zamówienia i pozostałymi ST ujęto w niniejszej ogólnej specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót budowlanych i w taki też sposób (uzupełniając) należy ją czytać z pozostałymi ST. W ST adekwatnie do przedmiotu zamówienia zawarto roboty budowlane w zakresie przygotowania terenu pod budowę, roboty budowlane w zakresie wznoszenia kompletnych obiektów budowlanych i ich części, roboty w zakresie instalacji budowlanych, roboty wykończeniowe - zgodnie z przyjętą systematyką i stopniem skomplikowania robót składających się na niniejszy przedmiot zamówienia, wg Wspólnego Słownika Zamówień. Specyfikacje stanowią opracowania zawierające w szczególności zbiory wymagań, które są niezbędne do określenia standardu i jakości wykonania robót, w zakresie sposobu wykonania robót budowlanych, minimalnych właściwości wyrobów budowlanych oraz oceny prawidłowości wykonania poszczególnych robót.

2. CZĘŚĆ OGÓLNA, § 14, ust. 1, pkt. 2 Rozporządzenia

2.1. Przedmiot i zakres robót budowlanych

Ustalenia zawarte w niniejszej ST-00 obejmują wymagania ogólne, wspólne dla wszystkich robót związanych z realizacją zadania: „Budowa dróg: 1) Jesienna, Ustronna, Stawowa, Kościelna, Chabrowa, Konwaliowa, Groszkowa, 2) Radzionkowska, 3) Cicha, 4) Darwina, 5) Jasna, 6) Kawalca.” STWiORB dotyczy Części 2, 3, 4, 5 i 6 przedmiotu zamówienia, obejmujących ulice: Radzionkowską, Cichą, Darwina, Jasną i Kawalca, realizowanego w ramach dofinansowania z programu Polski Ład, objętego wstępną promesą dotyczącą dofinansowania inwestycji z Programu Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, Nr 01/2021/6870/PolskiŁad.

Część 2 - **Radzionkowska**, budowa drogi obejmuje:

1. Budowa kompletnej sieci kanalizacji deszczowej, ok. 1209 mb,
2. Wykonanie nawierzchni jezdni wraz z podbudową nawierzchnia z asfaltobetonu, warstwa wiążąca ok. 7271 m²,
3. Wykonanie nawierzchni jezdni wraz z podbudową - nawierzchnia z asfaltobetonu, warstwa ścieralna ok. 7271 m²,
4. Budowa utwardzonych poboczy z kostki betonowej (wraz ze zjazdami) - ok. 1819 m²,
5. Budowa ciągu pieszo - rowerowego (wraz ze zjazdami) - nawierzchnia asfaltobetonowa - ok. 4094 m²,
6. Budowa chodnika (wraz ze zjazdami) - ok. 641 m²,
7. Wycinka drzew - ok. 41 sztuk,
8. Wykonanie ścianki oporowej - ok. 34 m,
9. Budowa kanału technologicznego - ok. 1395 m,
10. Budowa sieci oświetlenia, zabudowa słupów wraz z oprawami oświetlenia ulicznego typu LED - 35 szt.,
11. Przebudowa rowu przydrożnego - ok. 271 mb,
12. Przebudowa ogrodzenia - ok. 46,5 mb,
13. Wykonanie projektu tymczasowej zmiany organizacji ruchu, uzyskanie jego zatwierdzenia, wykonanie oznakowania poziomego i pionowego, utrzymanie oznakowania na czas prowadzonych robót wraz z demontażem oznakowania po zakończeniu realizacji zadania - 1 kpl.,
14. Wykonanie i zabudowa tablicy pamiątkowej - 2 szt.

Część 3 - **Cicha**, budowa drogi obejmuje:

1. Wycinka drzew wraz z wywozem i utylizacją - ok. 4 szt.,
2. Wycinka krzewów oraz drzew z karczowaniem - ok. 43 m²,
3. Roboty ziemne - ok. 1151 m³,
4. Wymiana istniejącego gruntu - ok. 1086 m³,
5. Budowa kompletnej sieci kanalizacji deszczowej - ok. 294 m,
6. Budowa kanału technologicznego - ok. 254 m,
7. Zabudowa krawężników - ok. 664 m,
8. Zabudowa obrzeży - ok. 408 m,
9. Wykonanie podbudowy - ok. 2733 m²,
10. Wykonanie nawierzchni z mieszanek mineralno-bitumicznych, warstwa wiążąca - ok. 2148 m²,
11. Wykonanie nawierzchni z mieszanek mineralno-bitumicznych, warstwa ścieralna - ok. 2148 m²,
12. Wykonanie chodnika, opaski i zjazdów i przejść dla pieszych wraz z podbudową - ok. 450 m²,
13. Wykonanie docelowego oznakowania pionowego - szt. 17,
14. Wykonanie docelowego oznakowania poziomego - kpl.1,
15. Wykonanie projektu tymczasowej zmiany organizacji ruchu, uzyskanie jego zatwierdzenia, wykonanie oznakowania poziomego i pionowego, utrzymanie oznakowania na czas prowadzonych robót wraz z demontażem oznakowania po zakończeniu realizacji zadania - 1 kpl.,

16. Budowa sieci oświetlenia ulicznego w tym montaż oświetlenia ulicznego typu LED - 10 szt. (sieć, słup i oprawa),
17. Przebudowa linii kablowej SN - ok. 1362 m,
18. Wykonanie i zabudowa tablicy pamiątkowej - 2 szt.

Część 4 - Darwina, budowa drogi obejmuje:

1. Budowa kompletnej sieci kanalizacji deszczowej - ok. 410 mb,
2. Wykonanie nawierzchni jezdni wraz z podbudową - nawierzchnia z asfaltobetonu, warstwa wiążąca ok. 2 537 m²,
3. Wykonanie nawierzchni jezdni wraz z podbudową - nawierzchnia z kostki betonowej, warstwa ścieralna ok. 2 537 m²,
4. Budowa ciągu pieszo - rowerowego - ok. 1 353 m²,
5. Budowa utwardzonych poboczy z kostki betonowej - ok. 451 m²,
6. Wykonanie zjazdów (nawierzchnia asfaltobetonowa i kostka betonowa) – ok. 234 m²,
7. Budowa kanału technologicznego - ok. 240 m,
8. Zabudowa słupów wraz z oprawami oświetlenia ulicznego typu LED - 14 szt. (5 nowych słupów, 9 słupów istniejących, 14 nowych opraw typu LED),
9. Wykonanie projektu tymczasowej zmiany organizacji ruchu, uzyskanie jego zatwierdzenia, wykonanie oznakowania poziomego i pionowego, utrzymanie oznakowania na czas prowadzonych robót wraz z demontażem oznakowania po zakończeniu realizacji zadania - 1 kpl.,
10. Wykonanie i zabudowa tablicy pamiątkowej - 2 szt.

Część 5 - Jasna, budowa drogi obejmuje:

1. Karczowanie zieleni (krzaki) - ok. 3 235 m²,
2. Roboty ziemne - ok. 2563 m²,
3. Budowa kompletnej sieci kanalizacji deszczowej - ok. 226 m,
4. Budowa kanału technologicznego - ok. 282 m,
5. Zabudowa krawężników - ok. 640 m,
6. Zabudowa obrzeży - ok. 620 m,
7. Wykonanie podbudowy - ok. 4704 m²,
8. Wykonanie nawierzchni z mieszanek mineralno-bitumicznych, warstwa wiążąca - ok. 1550 m²,
9. Wykonanie nawierzchni z mieszanek mineralno-bitumicznych, warstwa ścieralna - ok. 2500 m²,
10. Wykonanie chodnika i zjazdów wraz z podbudową - ok. 654 m²,
11. Wykonanie projektu tymczasowej zmiany organizacji ruchu, uzyskanie jego zatwierdzenia, wykonanie oznakowania poziomego i pionowego, utrzymanie oznakowania na czas prowadzonych robót wraz z demontażem oznakowania po zakończeniu realizacji zadania - 1 kpl.,
12. Budowa sieci oświetlenia ulicznego w tym montaż oświetlenia ulicznego typu LED - 14 szt. (sieć, słup i oprawa),
13. Przebudowa instalacji/sieci Orange - ok. 1362 m.
14. Przebudowa instalacji/sieci Netia - ok. 1362 m.
15. Wykonanie i zabudowa tablicy pamiątkowej - 2 szt.

Część 6 - Kawałca, budowa drogi obejmuje:

1. Budowa kompletnej sieci kanalizacji deszczowej - ok. 328 mb,
2. Wykonanie nawierzchni jezdni wraz z podbudową - nawierzchnia z asfaltobetonu, warstwa wiążąca - ok. 2 443 m²,
3. Wykonanie nawierzchni jezdni wraz z podbudową - nawierzchnia z asfaltobetonu, warstwa ścieralna - ok. 2 443 m²,
4. Budowa chodników i utwardzonych poboczy z kostki betonowej - ok. 1 335 m²,
5. Wykonanie zjazdów - ok. 470 m²,
6. Wycinka drzew - ok. 26 sztuk,
7. Wykonanie ścianki oporowej - ok. 56 m,
8. Budowa kanału technologicznego - ok. 432 m,
9. Zabudowa słupów wraz z oprawami oświetlenia ulicznego typu LED - 12 szt.,

10. Wykonanie projektu tymczasowej zmiany organizacji ruchu, uzyskanie jego zatwierdzenia, wykonanie oznakowania poziomego i pionowego, utrzymanie oznakowania na czas prowadzonych robót wraz z demontażem oznakowania po zakończeniu realizacji zadania - 1 kpl.,
11. Wykonanie i zabudowa tablicy pamiątkowej - 2 szt.

Zakres przedmiotu zamówienia obejmuje także pozostałe roboty i czynności zawarte w STWiORB, SWZ, dokumentacji projektowej Zamawiającego, pomocniczym przedmiarze robót i umowie, wraz ze wszystkimi pozostałymi robotami budowlanymi i czynnościami niezbędnymi do ukończenia przedmiotu umowy - opisanymi szczegółowo w ww. dokumentach, jak również zgodnie z zasadami wiedzy technicznej i obowiązującymi przepisami prawa oraz norm powszechnie obowiązujących, w terminie określonym umową, zwane dalej „robotami” lub „robotami budowlanymi”.

2.2. Wyszczególnienie i opis prac towarzyszących i robót tymczasowych

Zakres prac towarzyszących i robót tymczasowych wynika z STWiORB, SWZ, dokumentacji projektowej Zamawiającego, pomocniczego przedmiaru robót i umowy, uwzględniony jest w ryczałtowej cenie umowy i obejmuje w szczególności:

- organizację, zagospodarowanie i utrzymanie terenu budowy i zaplecza,
- zapewnienie niezbędnej obsługi geodezyjnej podczas wykonawstwa robót,
- zapewnienie niezbędnej obsługi geologicznej podczas wykonawstwa robót,
- zmianę organizacji ruchu w czasie robót, staranie i koszty: dokumentacji, uzgodnień, zatwierdzeń, oznakowania, wprowadzenia, utrzymania i likwidacji zmiany organizacji ruchu, wprowadzenie objazdów i zabezpieczeń - w niezbędnym zakresie pozwalającym na swobodne i bezpieczne korzystanie z dróg i chodników, oraz w zakresie pozwalającym na swobodny dostęp (samochodowy i pieszy) do nieruchomości w obrębie budowanych dróg,
- ustawienie i utrzymanie ogrodzenia na czas prowadzonych robót,
- zabezpieczenie terenu budowy i zaplecza w porze dziennej i nocnej 24h/dobę w całym okresie realizacji umowy, wraz z minimalizacją uciążliwości dla komunikacji w rejonie prowadzonych robót, oraz obiektów sąsiadujących,
- zorganizowanie i wykonanie wszystkich dostaw materiałów i urządzeń, które są niezbędne do wykonania umowy,
- ręczne wykonanie przekopów kontrolnych,
- zabezpieczenie wykopów i robót,
- odwodnienie wykopów i robót,
- zapewnienie materiałów pomocniczych niezbędnych dla prawidłowego wykonania robót podstawowych,
- zorganizowanie i przeprowadzenie niezbędnych prób, pomiarów, badań, inspekcji, sprawdzeń, regulacji, podłączeń, wyłączeń, włączeń i odbiorów,
- wywóz wszelkich materiałów z rozbiórki i robót oraz związany z tym koszt sortowania, załadunku, transportu (niezależnie od odległości), rozładunku, składowania i utylizacji; wywóz materiałów powyżej odległości wskazanej w pomocniczym przedmiarze robót nie będzie stanowić podstawy do zmiany ryczałtowego wynagrodzenia wykonawcy lub do domagania się dodatkowego wynagrodzenia,
- zlecenie oraz opłaty za uzgodnienia, warunki i nadzory branżowe niezbędne do realizacji przedmiotu umowy, koszty oraz starania w zakresie wypełnienia postanowień wynikających z uzgodnień, warunków oraz nadzorów,
- wykonanie dokumentacji powykonawczej, w tym dokumentacji geodezyjnej,
- przygotowywanie dokumentów rozliczeniowych i raportów postępów pracy,
- uczestnictwo w radach budowy,
- doprowadzenie terenu budowy do stanu zakładanego w rozwiązaniach umownych,
- przekazanie przedmiotu umowy jako kompletnego i sprawnego do eksploatacji i użytkowania w rozumieniu polskiego prawa, wraz z przygotowaniem kompletu dokumentacji niezbędnej do użytkowania,
- wykonanie dokumentacji powykonawczej z uwzględnieniem i naniesieniem wszelkich ewentualnych zmian dokonanych w toku realizacji robot,
- likwidację obiektów tymczasowych i zaplecza,

- zapewnienie na potrzeby budowy i zaplecza wszelkich mediów wraz z ponoszeniem kosztów podłączenia, eksploatacji i demontażu,
- mycie, zamiatanie i sprzątanie zabrudzonych przez wykonawcę dróg i chodników w związku z realizacją zamówienia,
- utrzymanie dostępu i dojazdu do posesji w czasie prowadzonych robót,
- minimalizacja uciążliwości wynikających z prowadzonych robót dla mieszkańców (np. związanych z hałasem, drganiami, pyleniem),
- zabezpieczenie zieleni nieprzewidzianej do usunięcia,
- wycinkę zieleni (drzewa i krzewy),
- czynności pielęgnacyjne zieleni zgodnie z ST-13, w tym te po zakończeniu robót,
- wykonanie nasadzeń zastępczych i utrzymanie (czynności pielęgnacyjne) nasadzeń (drzew) w dobrym stanie sanitarnym przez okres co najmniej 3 lat od daty bezusterkowego końcowego protokołu odbioru robót,
- zastosowanie środków zabezpieczających otoczenie placu budowy,
- wykonanie napraw będących następstwem uszkodzeń dokonanych przez wykonawcę, podwykonawców lub dalszych podwykonawców,
- zabezpieczenie ogrodzeń, bram, futrek wraz z ich naprawą w skutek uszkodzeń wynikłych w czasie prowadzenia robót budowlanych,
- zapewnienie niezbędnego sprzętu i maszyn,
- koszty wyłączeń, włączeń, przerwy w pracy, przełączeń: mediów, sieci, urządzeń, usług gostorów sieci,
- dostawa i montaż tablic informacyjnych / promocyjnych,
- spełnienie wymogów zawartych w pkt. 6.2 dotyczącym dostępu dla osób niepełnosprawnych,
- dostawa, montaż, utrzymanie i rozbiórka kompletnych podpór, podestów itp., wraz z dokumentacją tych urządzeń,

oraz wszelkich innych czynności wymienionych w umowie, dokumentacji projektowej Zamawiającego, pomocniczym przedmiarze robót, SWZ lub ST, a także wynikających z tych dokumentów. Brak wyszczególnienia w tych dokumentach jakichkolwiek prac towarzyszących i robót tymczasowych, możliwych do przewidzenia przez wykonawcę na podstawie tych dokumentów (także wynikających z tych dokumentów) oraz zgodnie z aktualną wiedzą i sztuką budowlaną, nie może stanowić podstawy do zażądania przez wykonawcę dodatkowego wynagrodzenia. Uznaje się, że wszystkie prace towarzyszące i roboty tymczasowe zawarte są w niezmienniej ryczałtowej cenie umownej i nie będą podlegać jakiegokolwiek odrębnej lub dodatkowej zapłacie.

UWAGA!

Całościowy przedmiot niniejszego zamówienia zawiera różne roboty budowlane opisane w dokumentacji projektowej Zamawiającego, pomocniczym przedmiarze robót, SWZ, umowie i ST. W związku z powyższym roboty budowlane należy realizować w ramach ogólnej koordynacji i ustalonego harmonogramu, eliminując ewentualne kolizje i przestoje robót budowlanych. Wykonawca przy sporządzaniu harmonogramu robót powinien uwzględnić m.in. następujące czynniki i warunki: dofinansowanie w ramach Polskiego Ładu, kolejność realizacji umowy z uwzględnieniem technologii realizacji robót, planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, pracę w okresie jesienno - zimowo - wiosenno - letnim, wykonywanie robót w rejonie zabudowy mieszkaniowej, oraz pozostałe okoliczności wskazane w dokumentach wymienionych w zdaniu pierwszym. Uznaje się, że wynagrodzenie za spełnienie powyższych warunków zawarte jest w niezmienniej ryczałtowej cenie umownej i nie będzie podlegać jakiegokolwiek odrębnej lub dodatkowej zapłacie.

UWAGA!

W związku z faktem, że roboty budowlane prowadzone będą w sąsiedztwie zabudowy jednorodzinnej mieszkaniowej, wykonawca w sposób szczególny wykona zabezpieczenie robót oraz w sposób szczegółowy będzie przestrzegał przepisów BHP, p.poż. i innych, a także minimalizował uciążliwości związane z wykonywaniem robót budowlanych. Wykonawca zobowiązany jest sporządzić harmonogram robót i komunikację w rejonie prowadzonych robót, obejmującą bezpieczne wygrodzenie i wydzielenie miejsc robót i zaplecza, sposób zabezpieczeń uzgodni z Inspektorem nadzoru. Wykonawca zobowiązany jest do minimalizowania uciążliwości, także komunikacyjnych

związanych z realizacją robót budowlanych. Stały dostęp pieszy i samochodowy do nieruchomości musi być zachowany. Uznaje się, że wynagrodzenie za spełnienie powyższych warunków zawarte jest w niezmiennym ryczałtowej cenie umownej i nie będzie podlegało jakiegokolwiek odrębnej lub dodatkowej zapłacie.

2.3. Informacje o terenie budowy zawierające wszystkie niezbędne i istotne dane

2.3.1. Ogólne wymagania dotyczące robót

Wykonawca robót jest odpowiedzialny za jakość wykonanych robót oraz za ich zgodność z SWZ, ofertą, dokumentacją projektową Zamawiającego, pozwoleniem, zgłoszeniem, pomocniczym przedmiarem robót, ST, umową, obowiązującymi przepisami prawa i norm, wiedzą techniczną i poleceniami Inspektora nadzoru inwestorskiego zgodnymi z postanowieniami umowy.

2.3.2. Przekazanie terenu budowy (placu budowy)

Zamawiający, w terminie określonym w umowie przekaże wykonawcy teren budowy. Uszkodzone lub zniszczone punkty pomiarowe wykonawca odtworzy i utrwali na własny koszt.

2.3.3. Organizacja robót budowlanych

Wykonawca zobowiązany jest w ryczałtowej cenie umowy opracować / uzyskać / skompletować:

1. dokumentację geodezyjną,
2. dokumentację powykonawczą, w tym dokumentację niezbędną do użytkowania przedmiotu zamówienia (decyzje lub zgłoszenia - jeżeli będą wymagane przepisami prawa),
3. niezbędną dokumentację warsztatową,
4. dokumentację budowy,
5. dokumentację fotograficzną,
6. BIOZ,
7. niezbędne zgody, uzgodnienia, zgłoszenia, warunki, decyzje w tym administracyjne, oraz inne wynikające z umowy, dokumentacji projektowej Zamawiającego, pomocniczego przedmiaru robót, lub ST niezbędne do realizacji i ukończenia przedmiotu zamówienia.

Wykonawca jest odpowiedzialny za realizację robót zgodnie z:

- pozwoleniem na budowę, zgłoszeniem robót, dokumentacją projektową Zamawiającego, pomocniczym przedmiarem robót, STWiORB, umową, SWZ oraz odpowiedziami na pytania wykonawców w toku postępowania przetargowego wraz z ewentualnymi modyfikacjami treści SWZ w zakresie objętym niniejszym zamówieniem,
- poleceniami Inspektora nadzoru inwestorskiego zgodnymi z umową,
- ustaleniami dokonanymi z Zamawiającym,
- obowiązującymi przepisami prawa w tym wymaganiami ochrony środowiska, gospodarki odpadami, BHP, p.poż. i sanitarnymi,
- zasadami wiedzy technicznej, oraz
- pozostałymi obowiązującymi przepisami prawa i normami w zakresie prowadzonych robót, w szczególności w zakresie prawa budowlanego.

Wykonawca jest zobowiązany - w szczególności ustawą Prawo budowlane oraz postanowieniami umowy do wykonania przedmiotu umowy w sposób określony w przepisach, w tym techniczno-budowlanych, poszczególnych ST, pomocniczym przedmiarze robót, dokumentacji projektowej Zamawiającego, oraz zgodnie z zasadami wiedzy technicznej, zapewniając w szczególności stosownie i adekwatnie do przedmiotu zamówienia:

- 1) spełnienie podstawowych wymagań projektowych dotyczących:
  - a) bezpieczeństwa konstrukcji,
  - b) bezpieczeństwa pożarowego,
  - c) bezpieczeństwa użytkowania,
  - d) odpowiednich warunków higienicznych i zdrowotnych oraz ochrony środowiska,

- e) ochrony przed hałasem i drganiami,
  - f) oszczędności energii i odpowiedniej izolacyjności cieplnej przegród,
- 2) warunki użytkowe zgodne z przeznaczeniem obiektu,
  - 3) możliwość utrzymania właściwego stanu technicznego,
  - 4) warunki bezpieczeństwa i higieny pracy,
  - 5) odpowiednie usytuowanie,
  - 6) poszanowanie, występujących w obszarze oddziaływania obiektu, uzasadnionych interesów osób trzecich, w tym zapewnienie dostępu do drogi publicznej,
  - 7) warunki bezpieczeństwa i ochrony zdrowia osób przebywających na terenie budowy,
  - 8) dostęp dla wszystkich użytkowników oraz zapewnienia dostępności dla osób niepełnosprawnych, a także osoby korzystające i personel Zamawiającego,

- adekwatnie do przedmiotu zamówienia.

2.3.4. Dokumentacja budowy

Dokumentację budowy, w rozumieniu prawa budowlanego i umowy, stanowią w szczególności:

- a) dokumentacja projektowa Zamawiającego,
- b) pozwolenie na budowę, zgłoszenie robót,
- c) STWiORB,
- d) pomocniczy przedmiar robót,
- e) dziennik budowy,
- f) raporty o postępie prac wykonawcy,
- g) protokoły z prób, pomiarów, badań, inspekcji, odbiorów, wyłączeń, włączeń, przełączeń,
- h) dokumenty zapewnienia jakości, w tym certyfikaty i atesty lub dokumenty równoważne na wbudowane materiały oraz urządzenia,
- i) wszelkie uzgodnienia, warunki, zezwolenia zatwierdzenia wydane przez odpowiednie władze i instytucje, w tym uzgodnienia i nadzory branżowe,
- j) wszelkie decyzje administracyjne,
- k) wszelkie umowy prawne, uzgodnienia i umowy ze stronami trzecimi,
- l) protokoły odbioru robót,
- m) protokoły z porad technicznych i koordynacyjnych, oraz
- n) pozostałe dokumenty niezbędne do prawidłowej eksploatacji przedmiotu zamówienia, użytkowania obiektu oraz wymienione w dokumentacji projektowej Zamawiającego, pomocniczym przedmiarze robót, ST i umowie.

2.3.5. Dokumentację powykonawczą z uwzględnieniem zapisów umowy stanowią w szczególności:

- a. dokumentacja budowy,
- b. dokumentacja powykonawcza zawierająca dokumentację sporządzoną na poszczególnych etapach budowy wraz z naniesionymi ewentualnymi zmianami w stosunku do dokumentacji projektowej Zamawiającego, w tym dokumentacja geodezyjna,
- c. oświadczeniami wykonawcy (kierownika budowy / robót):
  - o zgodności wykonania obiektu budowlanego z projektem, przepisami i obowiązującymi normami,
  - o doprowadzeniu do należytego stanu i porządku terenu budowy, a także ulicy lub sąsiedniej nieruchomości, budynku lub lokalu,
  - o właściwym zagospodarowaniu terenów przyległych, jeżeli eksploatacja wybudowanego obiektu jest uzależniona od ich odpowiedniego zagospodarowania.
- d. atesty, certyfikacje, dopuszczenia wbudowanych materiałów i urządzeń,
- e. karty odpadów,
- f. instrukcje eksploatacji urządzeń,
- g. instrukcje stanowiskowe oraz instrukcje BHP, p.poż.,

- h. protokoły sprawdzeń, badań, pomiarów i kontroli,
- i. dokumentacja fotograficzna utrwalona na nośnikach CD, DVD lub pamięci zewnętrznej, lub przekazana w innej formie,
- j. dokumenty potrzebne do użytkowania obiektu, oraz
- k. inne dokumenty wymienione w ST, umowie, dokumentacji projektowej Zamawiającego, SWZ lub wymagane przepisami prawa.

UWAGA!

Wykonawca przygotowuje dokumentację budowy, dokumentację powykonawczą i rozliczeniową w podziale na poszczególne branże i ulice (drogi). Uznaje się, że wszelkie koszty związane z organizacją robót zawarte są w ryczałtowej cenie umownej i nie będą podlegać jakiegokolwiek odrębnej lub dodatkowej zapłacie.

2.3.6. Zgodność robót z STWiORB i pozostałymi dokumentami

Dane określone w STWiORB, dokumentacji projektowej Zamawiającego i pomocniczym przedmiarze robót są uważane za wartości docelowe, od których dopuszczalne są odchylenia w ramach określonego przedziału tolerancji. Cechy materiałów i elementów budowli muszą wykazywać zgodność z określonymi minimum wymaganiami, a rozrzuty tych cech i elementów budowli nie mogą przekraczać dopuszczalnego przedziału tolerancji. W przypadku rozbieżności, wymiary podane na rysunku / opisie - są ważniejsze od wymiarów określonych na podstawie odczytu ze skali rysunku. Użyte w dokumentacji projektowej Zamawiającego, pomocniczym przedmiarze robót lub ST określenia dotyczące zweryfikowania / zaktualizowania przez wykonawcę wymiarów na budowie lub inne o podobnym znaczeniu, wynikają z zasad sztuki budowlanej i ogólnych zasad dotyczących wymiarowania. Wykonawca nie może wykorzystywać błędów lub opuszczeń w dokumentach kontraktowych, a o ich wykryciu winien natychmiast powiadomić Inspektora nadzoru, który dokona odpowiednich zmian i poprawek. Wszystkie wykonane roboty i dostarczone materiały muszą być zgodne z dokumentacją projektową Zamawiającego, pomocniczym przedmiarem robót, umową i ST. W przypadku, gdy dostarczane materiały lub wykonane roboty nie będą zgodne z ww. dokumentami i mają wpływ na niezadowalającą jakość elementu budowli, to takie materiały zostaną zastąpione innymi, a elementy budowli rozebrane i wykonane ponownie na koszt wykonawcy. Dokumentacja budowy, SWZ, dokumentacja projektowa Zamawiającego, pomocniczy przedmiar robót, specyfikacje techniczne wykonania i odbioru robót budowlanych oraz inne dokumenty przekazane przez Zamawiającego stanowią część umowy, a wymagania wyszczególnione w choćby jednym z nich są obowiązujące dla wykonawcy tak, jakby zawarte były w całej dokumentacji przetargowej. Dane wskazane w STWiORB, pomocniczym przedmiarze robót, dokumentacji projektowej Zamawiającego (część opisowa i rysunkowa) należy traktować jako parametry minimalne, bez jakiegokolwiek wskazania na konkretne pochodzenie lub dostawcę lub producenta lub wytwórcę. Zamawiający nie opisuje, nie wymaga i nie narzuca żadnego konkretnego pochodzenia lub dostawcy lub producenta lub wytwórcy. Wszelkie czynności związane przestrzeganiem powyższych postanowień zawarte są w ryczałtowym wynagrodzeniu umownym i nie będą podlegać jakiegokolwiek odrębnej lub dodatkowej zapłacie.

2.3.7. Zabezpieczenie terenu budowy

Wykonawca jest zobowiązany do zabezpieczenia terenu budowy w okresie trwania realizacji umowy aż do zakończenia i bezusterkowego odbioru końcowego robót. Wykonawca w razie potrzeby dostarczy, zainstaluje i będzie utrzymywać tymczasowe urządzenia zabezpieczające, w tym: ogrodzenia, poręcze, oświetlenie, sygnały i znaki ostrzegawcze, dozorców, przegrody, folie, siatki, wszelkie inne środki niezbędne do ochrony robót, wygody społeczności i innych. W miejscach przylegających do dróg otwartych dla ruchu, wykonawca ogrodzi lub wyraźnie oznakuje teren budowy w sposób uzgodniony z Inspektorem. Wjazdy i wyjazdy z terenu zaplecza i z terenu budowy przeznaczone dla pojazdów i maszyn pracujących przy realizacji robót, wykonawca odpowiednio oznakuje w sposób ustalony z Inspektorem nadzoru.

Fakt przystąpienia do robót wykonawca obwieści publicznie przed ich rozpoczęciem przez umieszczenie w miejscach i ilościach określonych przez Inspektora nadzoru zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Wykonawca jest zobowiązany do zapewnienia i utrzymania bezpieczeństwa terenu budowy i zaplecza w okresie trwania realizacji umowy, aż do zakończenia i bezusterkowego odbioru końcowego robót, a w szczególności:

- (a) utrzyma warunki bezpiecznej pracy i pobytu osób wykonujących czynności związane z budową i nienaruszalność ich mienia służącego do pracy a także zabezpieczy teren budowy i zaplecza przed dostępem osób nieupoważnionych,
- (b) informacje o przystąpieniu do robót wykonawca przekaze zainteresowanym stronom przed ich rozpoczęciem w sposób uzgodniony z Inspektorem nadzoru oraz przez umieszczenie, w miejscach i ilościach zaakceptowanych przez Inspektora nadzoru inwestorskiego, tablic informacyjnych, zgodnie z prawem budowlanym.

Uznaje się, że wszelkie powyższe koszty zawarte są w ryczałtowej cenie umownej i nie będą podlegać jakiegokolwiek odrębnej lub dodatkowej zapłacie.

2.3.8. Warunki organizacji ruchu

Wykonawca zobowiązany jest do zabezpieczenia robót w okresie trwania budowy - na terenie budowy i w bezpośrednim jego sąsiedztwie. Wykonawca zobowiązany jest do utrzymania terenu budowy i zaplecza w stanie wolnym od przeszkód komunikacyjnych oraz usuwania na bieżąco zbędnych materiałów z rozbiórki, odpadów i śmieci powstałych przy realizacji robót zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie. Niedopuszczalne jest składowanie materiałów z rozbiórki lub innych materiałów w sposób zakłócający ruch kołowy lub pieszy, lub w sposób niezgodny z obowiązującymi przepisami prawa lub w sposób niezgodny z Inspektorem nadzoru lub Zarządcą drogi lub właścicielami terenów. Wykonawca ma obowiązek zapewnić bezpieczeństwo ruchu. Dojazd do posesji i działek zlokalizowanych przy terenie budowy będzie utrzymany przez wykonawcę na jego koszt przez cały okres trwania budowy 24h/dobę. W czasie wykonywania robót wykonawca dostarczy, zainstaluje i będzie obsługiwał wszystkie tymczasowe urządzenia zabezpieczające, takie jak: zapory, światła ostrzegawcze, sygnały, oświetlenie itp., zapewniając w ten sposób bezpieczeństwo pojazdów i pieszych. Wykonawca zapewni stałe warunki widoczności w dzień i w nocy tych zapór i znaków, dla których jest to nieodzowne ze względów bezpieczeństwa. Wszystkie znaki, zapory i inne urządzenia zabezpieczające muszą być zaakceptowane przez Inspektora nadzoru. Uznaje się, że wszelkie koszty związane z warunkami dotyczącymi organizacji ruchu w czasie prowadzenia robót budowlanych, zawarte są w ryczałtowej cenie umownej i nie będą podlegać jakiegokolwiek odrębnej lub dodatkowej zapłacie.

2.3.9. Zaplecze dla potrzeb wykonawcy

Wykonawca sam zorganizuje sobie zaplecze budowy na terenie dla siebie dostępnym. Wszystkie sprawy związane z uzgodnieniem i wykonaniem podłączeń linii telefonicznej oraz mediów (energia elektryczna, woda, odprowadzenie ścieków, gaz itp.) dla celów zaplecza i budowy (wykonania robót budowlanych) wykonawca wykonana własnym kosztem i staraniem. Wykonawca będzie też ponosił wszystkie koszty podłączeniowe i eksploatacyjne w czasie prowadzenia robót, a także koszty demontażu mediów. Uznaje się, że wszelkie koszty związane z zapewnieniem i utrzymaniem zaplecza budowy w czasie prowadzenia robót budowlanych i niezbędnych mediów, zawarte są w ryczałtowej cenie umownej i nie będą podlegać jakiegokolwiek odrębnej lub dodatkowej zapłacie. Wykonawca zorganizuje zaplecze budowy, spełniające wszelkie wymagania prawa w tym zakresie oraz umowy. Wykonawca zapewni i będzie utrzymywał takie pomieszczenia biurowe i magazynowe, jakie mogą mu być potrzebne do własnego użytku lub wynikają z zapisów umowy. Wykonawca uzyska stosowne zgody oraz przyłączy wszelkie niezbędne czynniki i media na terenie budowy, takie jak: energia elektryczna, gaz i gazy techniczne, woda, ścieki, sprężone powietrze itp. Wykonawca poniesie opłaty przyłączeniowe, wstępne, przesyłowe i eksploatacyjne związane z korzystaniem z tych mediów w czasie trwania umowy oraz koszty likwidacji tych przyłączy i doprowadzeń po ukończeniu umowy. Wykonawca poniesie wszelkie koszty budowy zaplecza, obsługi przez cały czas trwania budowy. Pomieszczenia zaplecza winny być wewnątrz czyste i winny zapewnić odpowiednie warunki do pracy i wypoczynku w czasie przerw. Pomieszczenia przeznaczone na pobyt pracowników i innego personelu muszą być regularnie sprzątane, a śmieci i odpadki regularnie usuwane. Likwidacja zaplecza jest po stronie wykonawcy. Uznaje się, że wszelkie koszty związane z powyższymi wymogami, zawarte są w ryczałtowej cenie umownej i nie będą podlegać jakiegokolwiek odrębnej lub dodatkowej zapłacie.

2.3.10. Ochrona środowiska

Wykonawca ma obowiązek stosować w czasie prowadzenia robót wszelkie przepisy dotyczące ochrony środowiska naturalnego.

W okresie trwania budowy i wykonywania robót wykonawca będzie:

- utrzymywać teren budowy i wykopy w stanie bez wody stojącej,
- podejmować wszelkie konieczne kroki mające na celu stosowanie się do przepisów i norm dotyczących ochrony środowiska na terenie i wokół terenu budowy oraz będzie unikać uszkodzeń lub uciążliwości dla osób lub własności społecznej, a wynikających ze skażenia, hałasu lub innych przyczyn powstałych w następstwie jego sposobu działania.

Stosując się do tych wymagań, wykonawca będzie miał szczególny wzgląd na:

- 1) lokalizację baz, warsztatów, magazynów, składowisk, ukopów i dróg dojazdowych,
- 2) środki ostrożności i zabezpieczenia przed:
  - zanieczyszczeniem zbiorników i cieków wodnych pyłami lub substancjami toksycznymi,
  - zanieczyszczeniem powietrza pyłami i gazami,
  - możliwością powstania pożaru.

Uznaje się, że wszelkie koszty związane z ochroną środowiska w czasie prowadzenia robót, zawarte są w ryczałtowej cenie umownej i nie będą podlegały jakiegokolwiek odrębnej lub dodatkowej zapłacie.

2.3.11. Ochrona przeciwpożarowa

Wykonawca będzie przestrzegać przepisów ochrony przeciwpożarowej. Wykonawca będzie utrzymywać sprawny sprzęt przeciwpożarowy, wymagany odpowiednimi przepisami, na terenie baz produkcyjnych, w pomieszczeniach, magazynowych oraz w maszynach i pojazdach, a także w miejscu prowadzonych robót (na terenie budowy) i zaplecza. Materiały łatwopalne będą składowane w sposób zgodny z odpowiednimi przepisami i zabezpieczone przed dostępem osób trzecich. Wykonawca będzie odpowiedzialny za wszelkie koszty i straty spowodowane pożarem wywołanym jako rezultat realizacji robót albo przez personel wykonawcy, podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy w związku z jego (ich) działaniami lub zaniechaniami (zaniechaniami). Uznaje się, że wszelkie powyższe koszty związane z ochroną przeciwpożarową zawarte są w ryczałtowej cenie umownej i nie będą podlegały jakiegokolwiek odrębnej lub dodatkowej zapłacie.

2.3.12. Materiały szkodliwe dla otoczenia

Materiały, które w sposób trwały są szkodliwe dla otoczenia, nie będą dopuszczone do użycia. Nie dopuszcza się użycia materiałów wywołujących szkodliwe promieniowanie o stężeniu większym od dopuszczalnego. Wszelkie materiały użyte do robót będą miały świadectwa dopuszczenia, wydane przez uprawnioną jednostkę, jednoznacznie określające brak szkodliwego oddziaływania tych materiałów na środowisko. W przypadku wytwarzania, przewozu, wbudowywania lub utylizacji materiałów niebezpiecznych i/lub innych należy posiadać wszelkie zgody, decyzje wymagane obowiązującym prawem. Wszelkie koszty związane z uzyskaniem stosownych decyzji oraz koszt transportu i utylizacji są po stronie wykonawcy. Materiały, które są szkodliwe dla otoczenia tylko w czasie robót, a po zakończeniu robót ich szkodliwość zanika (np. materiały pyłaste) mogą być użyte pod warunkiem przestrzegania wymagań technologicznych wbudowania. Zamawiający nie dopuszcza do stosowania kruszywa pohnicznego, przemysłowego, z recyklingu, odpadowego, nie dopuszcza żużli, a także innego kruszywa mogącego negatywnie wpłynąć na człowieka lub środowisko. Uznaje się, że wszelkie koszty związane z załadunkiem, wywozem, rozładunkiem, sortowaniem, składowaniem i utylizacją materiałów, zawarte są w ryczałtowej cenie umownej i nie będą podlegały jakiegokolwiek odrębnej lub dodatkowej zapłacie.

2.3.13. Zabezpieczenie interesów osób trzecich

Wykonawca odpowiada za ochronę instalacji, obiektów i urządzeń zlokalizowanych na powierzchni terenu i pod jego poziomem, takie jak rurociągi, kable itp. Wykonawca zapewni właściwe oznaczenie i zabezpieczenie przed uszkodzeniem tych instalacji, obiektów i urządzeń w czasie trwania budowy. Uznaje się, że w ryczałtowej cenie umownej uwzględnione są wszelkie opłaty za nadzór użytkowników i właścicieli tych instalacji, obiektów oraz urządzeń, jaki jest wymagany w okresie prowadzenia robót. Wykonawca zobowiązany jest umieścić w swoim harmonogramie rezerwę czasową dla wszelkiego rodzaju robót (nie przekraczając terminu umownego), które mają być wykonane w zakresie przełożenia instalacji, obiektów i urządzeń podziemnych i naziemnych na terenie budowy i

powiadomić Inspektora nadzoru i władze lokalne o zamiarze rozpoczęcia robót. Wykonawca bezzwłocznie powiadomi Inspektora i zainteresowane władze oraz będzie odpowiadać za wszelkie spowodowane przez jego działania uszkodzenia instalacji, obiektów lub urządzeń na powierzchni ziemi i pod ziemią. Wykonawca odpowiada za wszelkie uszkodzenia zabudowy w sąsiedztwie budowy, spowodowane jego działalnością. Wykonawca będzie na bieżąco informował o wszystkich umowach zawartych pomiędzy nim, a właścicielami nieruchomości i dotyczących korzystania z własności i dróg wewnętrznych. Jednakże, ani Inspektor ani Zamawiający nie będzie ingerował w takie porozumienia, o ile nie będą one sprzeczne z postanowieniami zawartymi w warunkach umowy. Uznaje się, że wszelkie koszty związane z zapewnieniem prawidłowego i bezkolizyjnego funkcjonowania terenu budowy, zaplecza i jego bezpośredniego otoczenia, w czasie prowadzenia robót budowlanych, zawarte są w ryczałtowej cenie umownej i nie będą podlegać jakiegokolwiek odrębnej lub dodatkowej zapłacie.

2.3.14. Ograniczenie obciążeń osi pojazdów

Wykonawca stosować się będzie do ustawowych ograniczeń obciążenia na oś przy transporcie gruntu, materiałów i wyposażenia na i z terenu robót. Uzyska on wszelkie niezbędne zezwolenia od władz co do przewozu nietypowych wagowo ładunków i w sposób ciągły będzie o każdym takim przewozie powiadamiał Inspektora nadzoru. Pojazdy i ładunki powodujące nadmierne obciążenie osiowe nie będą dopuszczone na świeżo ukończony fragment budowy w obrębie terenu budowy i wykonawca będzie odpowiadał za naprawę wszelkich robót w ten sposób uszkodzonych, zgodnie z poleceniami Inspektora nadzoru. Transport po drogach powinien odbywać się zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz w sposób minimalizujący uciążliwość dla uczestników ruchu i mieszkańców. Uznaje się, że wszelkie koszty z tym związane w czasie prowadzenia robót, zawarte są w ryczałtowej cenie umownej i nie będą podlegać jakiegokolwiek odrębnej lub dodatkowej zapłacie.

2.3.15. Warunki bezpieczeństwa pracy

Podczas realizacji robót wykonawca będzie przestrzegać przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy. W szczególności wykonawca ma obowiązek zadbać, aby personel nie wykonywał pracy w warunkach niebezpiecznych, szkodliwych dla zdrowia oraz niespełniających odpowiednich wymagań sanitarnych. Wykonawca zapewni i będzie utrzymywał wszelkie urządzenia zabezpieczające, socjalne oraz sprzęt i odpowiednią odzież dla ochrony życia i zdrowia osób zatrudnionych na budowie. Wykonawca jest zobowiązany do zabezpieczenia terenu budowy w okresie trwania realizacji budowy, aż do zakończenia i bezusterkowego odbioru końcowego robót. Wykonawca dostarczy, zainstaluje i będzie utrzymywać tymczasowe urządzenia zabezpieczające, w tym ogrodzenia, poręcze, oświetlenie, sygnały i znaki ostrzegawcze, dozorców, wszelkie inne środki niezbędne do ochrony robót. Wykonawca przed przystąpieniem do wykonywania robót jest zobowiązany do opracowania planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (BIOZ). Powyższe czynności dotyczą także osób przebywających na terenie budowy nie będących personelem wykonawcy, podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy lub Zamawiającego. Uznaje się, że wszelkie koszty związane z wypełnieniem wymagań określonych powyżej nie podlegają jakiegokolwiek odrębnej lub dodatkowej zapłacie i są uwzględnione w ryczałtowej cenie umownej. Wszystkie osoby przebywające na terenie budowy powinny stosować niezbędne środki ochrony indywidualnej. Bezpośredni nadzór nad bezpieczeństwem i higieną prac na stanowiskach sprawują odpowiednio kierownik budowy/robót oraz mistrz budowlany stosownie do swoich zakresów i obowiązków. Przed przystąpieniem do wykonywania robót budowlano-montażowych należy prawidłowo zagospodarować teren budowy, ogrodzić go lub oznakować granice terenu za pomocą odpowiednich tablic ostrzegawczych oraz zaznaczyć i zabezpieczyć strefy niebezpieczne, wykonać wejścia i przejścia dla pieszych itp. Osoba przebywająca na stanowisku pracy, znajdująca się na wysokości min. 1,0 m od poziomu terenu, powinna być zabezpieczona przed upadkiem za pomocą balustrady wykonanej z deski grubości 0,15 m i poręczy umieszczonej na wysokości 1,1 m. Przestrzeń wolną pomiędzy deską i poręczą wypełnia się w sposób zabezpieczający pracownika przed ewentualnym upadkiem z wysokości. Montaż podestów roboczych należy wykonać zgodnie z dokumentacją producenta wybranego przez wykonawcę przez pracowników posiadających wymagane do tego uprawnienia. Podesty robocze powinny być każdorazowo sprawdzane (przez kierownika budowy / robót lub osobę uprawnioną) po silnym wietrze, opadach atmosferycznych oraz działaniu innych czynników stwarzających zagrożenie dla bezpieczeństwa wykonywania prac. Podesty robocze powinny być wykorzystywane zgodnie z przeznaczeniem, dokumentacją producenta wybranego przez wykonawcę oraz przepisami BHP. Składowiska materiałów, wyrobów i urządzeń technicznych należy wykonać w sposób wykluczający możliwość wywrócenia, zsunienia, nadmiernego pylenia, zawilgocenia lub spadnięcia. Uznaje się, że

wszelkie koszty z tym związane zawarte są w ryczałtowej cenie umownej i nie będą podlegać jakiegokolwiek odrębnej lub dodatkowej zapłacie.

2.3.16. Ochrona i utrzymanie robót

Wykonawca będzie odpowiedzialny za ochronę robót i za wszelkie materiały i urządzenia używane do robót. Wykonawca będzie utrzymywać roboty do czasu bezusterkowego odbioru końcowego. Utrzymanie powinno być prowadzone w taki sposób, aby budowa i jej elementy były w zadowalającym stanie przez cały czas, do momentu bezusterkowego odbioru końcowego. Z chwilą przejścia terenu budowy wykonawca odpowiada przed właścicielem nieruchomości, Zamawiającym, za wszystkie szkody powstałe na tym terenie z jego winy, podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy. Wykonawca zobowiązany jest również do przyjmowania i wyjaśniania skarg i wniosków w związku z powstałymi szkodami. Wykonawca jest zobowiązany do przestrzegania warunków wydanych przez jednostki uzgadniające, opiniujące oraz właścicieli terenów, na których prowadzone będą prace. Jeśli wykonawca w jakimkolwiek czasie zaniedba utrzymanie, to na polecenie Inspektora nadzoru powinien rozpocząć roboty utrzymaniowe nie później niż w 24 godziny po otrzymaniu tego polecenia. Wykonawca winien jest ograniczyć uciążliwości związane np. z hałasem, pyleniem, zabrudzeniami i drganiem w trakcie prowadzonych robót. Uznaje się, że wszelkie koszty związane z powyższym nie podlegają jakiegokolwiek odrębnej lub dodatkowej zapłacie i są uwzględnione w ryczałtowej cenie umownej.

2.3.17. Stosowanie się do prawa i innych przepisów

Wykonawca zobowiązany jest przestrzegać przepisów prawa, które są związane z robotami i będzie odpowiedzialny za przestrzeganie tych praw, przepisów i wytycznych podczas prowadzenia robót. Wykonawca będzie przestrzegać praw patentowych i będzie w pełni odpowiedzialny za wypełnianie wszelkich wymagań prawnych odnośnie znaków firmowych, nazw lub innych chronionych praw w odniesieniu do sprzętu, materiałów lub urządzeń użytych lub związanych z wykonaniem robót i w sposób ciągły będzie informować Inspektora o swoich działaniach. Wszelkie starty, koszty postępowania, obciążenia i wydatki wynikłe z lub związane z naruszeniem jakichkolwiek praw patentowych pokryje wykonawca. Uznaje się, że wszelkie koszty związane z powyższym nie podlegają jakiegokolwiek odrębnej lub dodatkowej zapłacie i są uwzględnione w ryczałtowej cenie umownej.

2.3.18. Działania związane z organizacją prac przed rozpoczęciem robót

Przed rozpoczęciem robót i określonych czynności wykonawca jest zobowiązany powiadomić wszystkie zainteresowane strony o terminie rozpoczęcia prac oraz o przewidywanym terminie zakończenia. Wykonawca opisz udostępniony teren łącznie z dokumentacją fotograficzną, sposób ewentualnego zabezpieczenia instalacji i urządzeń, wykonania dróg montażowych i wszelkie szczegółowe ustalenia dla danego terenu. Uznaje się, że wszelkie koszty związane z wypełnieniem wymagań określonych powyżej nie podlegają jakiegokolwiek odrębnej lub dodatkowej zapłacie i są uwzględnione w ryczałtowej cenie umownej.

2.3.19. Opracowania i prace geodezyjne w trakcie i po zakończeniu budowy

Wykonawca pozyska niezbędne dane, informacje i wyjściowe materiały geodezyjne, wykona niezbędne prace, materiały, dane i opracowania geodezyjne własnym kosztem i staraniem. Koszt prac i opracowań geodezyjnych, w tym operatowy wykonawczy wraz ze zgłoszeniem do ośrodka geodezyjnego zawierają się w ryczałtowej cenie umownej i nie będą podlegać jakiegokolwiek odrębnej lub dodatkowej zapłacie.

2.3.20. Ogrodzenia

Wykonawca jest zobowiązany do właściwego utrzymywania ogrodzenia terenu budowy oraz zaplecza i dbałość o teren budowy i przyległe układy komunikacyjne. Uznaje się, że wszelkie koszty związane z właściwym montażem i utrzymaniem ogrodzenia terenu budowy i zaplecza, zawarte są w ryczałtowej cenie umownej i nie będą podlegać jakiegokolwiek odrębnej lub dodatkowej zapłacie.

2.3.21. Zajęcie pasa drogowego

W przypadku konieczności zajęcia pasa drogowego, wszelkie czynności i koszty z tego tytułu są po stronie wykonawcy, zawierają się w wynagrodzeniu ryczałtowym i nie będą podlegać jakiegokolwiek odrębnej lub dodatkowej zapłacie przez Zamawiającego.

2.3.22. Zabezpieczenie chodników i jezdni

Wykonawca jest zobowiązany do zabezpieczenia istniejących chodników i jezdni przed zniszczeniem, a wszelkie wynikię podczas prac uszkodzenia należy naprawić, a uszkodzoną nawierzchnię przywrócić do stanu pierwotnego. Uznaje się, że wszelkie koszty związane z zabezpieczeniem chodników i jezdni, zawarte są w ryczałtowej cenie umownej i nie będą podlegać jakiegokolwiek odrębnej lub dodatkowej zapłacie.

2.3.23. Równoważność norm i zbiorów przepisów prawnych

Gdziekolwiek w dokumentacji przetargowej powoływane są konkretne specyfikacje, warunki, wytyczne, normy, atesty, jednostki, certyfikaty lub inne przepisy, które spełniać mają materiały i inne dostarczane towary oraz wykonane i zbadane roboty, będą obowiązywać postanowienia najnowszego wydania lub poprawionego wydania powołanych specyfikacji, warunków, wytycznych, norm i przepisów lub wydania równoważnego. W przypadku, gdy powołane atesty, jednostki, certyfikaty, specyfikacje, warunki, wytyczne, normy i przepisy są państwowe lub odnoszą się do konkretnego kraju lub regionu, mogą być stosowane inne równoważne atesty, jednostki, certyfikaty, specyfikacje, warunki, wytyczne, normy zapewniające właściwy poziom wykonania, pod warunkiem ich zweryfikowania przez Inspektora nadzoru.

2.3.24. Złom, urządzenia oraz inne materiały zlokalizowane na terenie budowy

Materiały i urządzenia stanowiące elementy pochodzące z rozbiórek lub demontażu stanowią własność Zamawiającego. O przeznaczeniu złomu oraz innych materiałów i urządzeń stanowiących własność Zamawiającego decyduje Inspektor nadzoru. Materiały do odzysku należy zgłosić Inspektorowi nadzoru, przesortować i przetransportować na miejsce przez niego wskazane. Przychody uzyskane ze sprzedaży złomu lub innych elementów lub ich zagospodarowania wykonawca dobrowolnie udokumentuje i przekazuje Zamawiającemu. W przypadku braku ich dobrowolnego udokumentowania i przekazania przez wykonawcę, zostaną one wyliczone i potrącone przez Zamawiającego z wynagrodzenia wykonawcy. Sposób zagospodarowania zdemontowanych materiałów i urządzeń będących własnością gestorów sieci i właścicieli infrastruktury technicznej należy uzgodnić z tymi podmiotami. Elementy wskazane przez inspektora, w tym odpady pochodzące z demontażu, czyszczeń i pozostałych robót oraz materiały nie nadające się do ponownego wbudowania, złomowania lub zagospodarowania należy wywieźć i zutylizować zgodnie z postanowieniami ST i umowy. Koszty przesortowania, załadunku, rozładunku, transportu, składowania i utylizacji zawarte są w ryczałtowym wynagrodzeniu umownym i nie będą podlegać jakiegokolwiek odrębnej lub dodatkowej zapłacie.

2.3.25. Wycinka zieleni

Drewno objęte wycinką podlega utylizacji. Jeżeli w związku z wycinką drzew i krzewów wykonawca uzyska jakikolwiek przychód z tego tytułu, jego wysokość pomniejsza kwotę ryczałtowego wynagrodzenia wykonawcy. W takim przypadku wykonawca złoży Zamawiającemu oświadczenie o uzyskaniu lub braku uzyskania przychodu z tytułu wycinki drzew i krzewów. Jeżeli przychód z tego tytułu wystąpi, wykonawca dodatkowo do oświadczenia załączy potwierdzenie kwoty uzyskanego przychodu, jeżeli tego nie zrobi, kwota ta zostanie obliczona przez Zamawiającego. Kwota przychodu zostanie dobrowolnie zwrócona przez wykonawcę Zamawiającemu, a w przypadku braku jej dobrowolnego zwrotu, Zamawiający potrąci ją z wynagrodzenia ryczałtowego wykonawcy.

2.3.26. Tablice promocyjne / pamiątkowe

Lokalizacja dwóch tablic (dla każdej części zamówienia dwie tablice) do uzgodnienia z Zamawiającym. Koszty dostawy i montażu tablicy zawarte są w ryczałtowym wynagrodzeniu umownym i nie będą podlegać jakiegokolwiek odrębnej lub dodatkowej zapłacie. W ramach zadania przewiduje się dostawę i montaż dwóch kompletów tablic.

2.3.27. Pozostałe postanowienia

Na podstawie art. 99 - 103 u.p.z.p., przedmiot zamówienia został opisany w sposób jednoznaczny i wyczerpujący, za pomocą dostatecznie dokładnych i zrozumiałych określeń, uwzględniając wymagania i okoliczności mogące mieć wpływ na sporządzenie oferty. Zamawiający określił w opisie przedmiotu zamówienia wymagane minimalne cechy robót budowlanych. Do opisu przedmiotu zamówienia zastosowano nazwy i kody określone we Wspólnym Słowniku Zamówień. Przedmiotu zamówienia nie opisano w sposób, który mógłby utrudniać uczciwą konkurencję, w szczególności nie wskazano znaków towarowych, patentów lub pochodzenia, źródła lub szczególnego procesu, który charakteryzuje produkty lub usługi dostarczane przez konkretnego wykonawcę, jeżeli mogłoby to doprowadzić do uprzywilejowania lub wyeliminowania niektórych wykonawców lub produktów. Parametry wskazane w dokumentacji projektowej Zamawiającego (część opisowa i część rysunkowa), pomocniczym przedmiarze robót lub STWiORB należy traktować jako parametry minimalne, bez wskazania na konkretne pochodzenie lub dostawcę lub producenta. Zamawiający nie wskazuje, nie określa i nie wymaga żadnego konkretnego pochodzenia lub dostawcy lub producenta.

2.4. Określenia podstawowe

W zależności od specyfikacji robót, w specyfikacjach technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych zdefiniowane są określenia podstawowe, które służyć mają ujednoliceniu interpretacji tego określenia przez uczestników procesu inwestycyjnego. Poniżej zdefiniowano zasadnicze określenia podstawowe wspólne dla wszystkich ST. Niezależnie od tego zdefiniowane są inne dodatkowe określenia charakterystyczne dla danych ST. Ilekroć w ST lub w pozostałych dokumentach przetargowych pojawia się poniższe pojęcie należy je rozumieć i interpretować wraz z poniższymi wyjaśnieniami:

- dokumentacja projektowa - dokumentacja projektowa Zamawiającego - dokumentacja projektowa opracowana przez Zamawiającego,
- pomocniczy przedmiar robót - dokument pomocniczy,
- teren budowy (plac budowy) - przestrzeń, w której prowadzone są roboty budowlane wraz z przestrzenią zajmowaną przez urządzenia zaplecza budowy,
- dokumentacja powykonawcza - dokumentacja budowy z naniesionymi ewentualnymi zmianami dokonanymi w toku wykonania robót oraz geodezyjnymi pomiarami powykonawczymi, w tym dokumentacja geodezyjna - opracowywana przez wykonawcę w ramach umowy i wynagrodzenia ryczałtowego,
- polecenie Inspektora nadzoru inwestorskiego - wszelkie polecenia wydane wykonawcy przez Inspektora nadzoru w formie pisemnej, zgodne z postanowieniami umowy, dotyczące sposobu realizacji robót lub innych spraw związanych z prowadzeniem budowy,
- dostawca / producent / dystrybutor / wytwórca / wytwórnia lub podobne określenia - podmiot / podmioty wybrany / wybrane przez wykonawcę; Zamawiający nie wskazuje, nie narzuca i nie wymaga jakiegokolwiek konkretnego pochodzenia materiałów, urządzeń lub innych elementów potrzebnych do realizacji zamówienia,
- PVC / PVC-U (skrót angielski) = PCW / PCV / PCV-U (skrót polski),
- jeżeli gdziekolwiek w dokumentacji przetargowej występuje pojęcie producenta, dostawcy, wytwórcy, dystrybutora lub podobne - nie oznacza to, że Zamawiający wymaga jednego producenta, dostawcy, wytwórcy lub dystrybutora dla wszystkich zastosowanych przez wykonawcę materiałów, urządzeń i wyposażenia. Pojęcie to należy rozumieć dowolnie zgodnie z wyborem wykonawcy, również w liczbie mnogiej,
- warunki gestorów sieci - warunki niezależne od Zamawiającego, wynikające z wewnętrznych regulacji lub standardów, wskazanie w warunkach na ewentualne materiały bądź urządzenia należy odczytywać jako wskazanie przykładowego typu; Zamawiający dopuszcza rozwiązania równoważne pod warunkiem uzgodnienia z gestorem sieci i nie narzuca żadnego konkretnego pochodzenia lub producenta,
- parametry wskazane w ST, dokumentacji projektowej Zamawiającego (część opisowa i rysunkowa) i pomocniczym przedmiarze robót należy odczytywać jako minimalne,
- jeżeli gdziekolwiek mowa jest o przepisach prawa lub normach, stanowi to umowne zobowiązanie wykonawcy do realizacji przedmiotu zamówienia zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i normami,
- jeżeli gdziekolwiek mowa jest o dostawie materiałów, urządzeń lub wyposażenia, należy rozumieć ją łącznie z montażem, zabudową, robotami budowlanymi w zakresie tych materiałów, urządzeń lub wyposażenia,

- jeżeli gdziekolwiek mowa jest o robotach budowlanych, dla których niezbędna jest także dostawa urządzeń, materiałów lub wyposażenia aby je zrealizować, należy roboty te rozumieć łącznie z dostawą tych urządzeń, materiałów lub wyposażenia,
- jeżeli producenci / dostawcy / wytwórcy materiałów, urządzeń lub wyposażenia wybrani przez wykonawcę wskazują zalecenia w zakresie np. transportu, przechowywania, montażu, eksploatacji, warunków gwarancji, uruchomienia lub odbioru, wykonawca jest tymi zaleceniami związany bez domagania się jakiegokolwiek dodatkowego lub odrębnego wynagrodzenia od Zamawiającego,
- jeżeli gdziekolwiek wskazany jest wymóg wykonania badań przez laboratorium lub przedstawienia certyfikatu lub dokumentu równoważnego, wymagany jest co najmniej jeden certyfikat lub co najmniej jedno laboratorium wybrane przez wykonawcę zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami; Zamawiający nie wskazuje i nie narzuca jakiegokolwiek pochodzenia lub producenta / dostawcy, laboratorium itp.,
- zdjęcia, szkice, wizualizacje poglądowe należy stosować pomocniczo, ma to charakter opisowy na potrzeby przejrzystości dokumentacji przetargowej i nie wskazuje na pochodzenie; Zamawiający nie wskazuje i nie narzuca jakiegokolwiek pochodzenia lub producenta / dostawcy,
- system lub określenia podobne - Zamawiający nie narzuca, nie opisuje ani nie wymaga zastosowania przez wykonawcę konkretnych systemów wskazujących na źródło pochodzenia, producenta lub dostawcę; jeżeli takie określenie zawarte jest gdziekolwiek w dokumentacji należy rozumieć je wyłącznie jako współpracę (połączenie) kompatybilnych, współpracujących ze sobą elementów, które nie muszą mieć te same źródło pochodzenia, producenta lub dostawcy; Zamawiający wymaga jedynie aby poszczególne elementy współpracowały ze sobą (pasowały do siebie) i w takim przypadku mogą posiadać różne źródła pochodzenia (producentów, dostawców itp.); poprzez system Zamawiający rozumie jedynie połączenie (współpracę) ze sobą elementów pasujących do siebie technicznie, fizycznie, technologicznie, chemicznie itd., a nie elementów jednego producenta,
- weryfikacja wymiarów na budowie lub określenia podobne - w związku z podaniem wymiarów wynikających z inwentaryzacji przed dokonaniem robót rozbiórkowych, demontaży, wykonawca winien jest je zaktualizować po dokonaniu rozbiórek i demontażu - faktycznie z natury,
- polecenia Inspektora nadzoru - polecenia zgodne z postanowieniami umowy,
- uzgodnienia z projektantem lub podobne określenie - Zamawiający nie dopuszcza dokonywania uzgodnień pomiędzy wykonawcą i projektantem bez wiedzy Zamawiającego, w szczególności jeżeli może mieć to związek z jakimkolwiek ewentualnymi zmianami w realizacji przedmiotu umowy,
- zalecenia producenta, dostawcy, wytwórcy lub określenie podobne - zalecenia podmiotu/podmiotów wybranego/wybranych przez wykonawcę,
- kwalifikacje, uprawnienia lub podobne określenie - dokumenty wymagane przepisami prawa,
- wymaganie uprawnień do wykonywania określonego rodzaju robót lub określenia podobne – wymagania zgodnie z przepisami prawa,
- stosowane materiały lub urządzenia lub podobne określenie - materiały i urządzenia wybrane przez wykonawcę, zgodnie z postanowieniami umowy,
- certyfikat, dopuszczenie, aprobatą, atest, PZH, CNBOP, ENEC lub podobne określenia - certyfikaty, dopuszczenia, aprobaty, atesty lub inne dokumenty wymagane i uzyskane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i normami, bez wskazania producenta, dostawcy lub technologii, pojęcie nie wskazuje na pochodzenie; Zamawiający nie wskazuje i nie narzuca jakiegokolwiek pochodzenia lub producenta / dostawcy, każdorazowo dopuszcza się w tym zakresie certyfikaty, dopuszczenia, aprobaty, atesty lub inne dokumenty - równoważne, zgodne z obowiązującymi przepisami prawa i normami,
- droga - wydzielony pas terenu przeznaczony do ruchu lub postoju pojazdów oraz ruchu pieszych wraz z wszelkimi urządzeniami technicznymi związanymi z prowadzeniem i zabezpieczeniem ruchu,
- jezdnia - część korony drogi przeznaczona do ruchu pojazdów,
- korona drogi - jezdnia z poboczami lub chodnikami, zatokami, pasami awaryjnego postoju i pasami dzielącymi jezdnie,
- konstrukcja nawierzchni - układ warstw nawierzchni wraz ze sposobem ich połączenia,
- korpus drogowy - nasyp lub ta część wykopu, która jest ograniczona koroną drogi i skarpami rowów,
- koryto - element uformowany w korpusie drogowym w celu ułożenia w nim konstrukcji nawierzchni,
- warstwa ścieralna - górna warstwa nawierzchni poddana bezpośrednio oddziaływaniu ruchu i czynników atmosferycznych,

- warstwa wiążąca - warstwa znajdująca się między warstwą ścieralną a podbudową, zapewniająca lepsze rozłożenie naprężeń w nawierzchni i przekazywanie ich na podbudowę,
- warstwa wyrównawcza - warstwa służąca do wyrównania nierówności podbudowy lub profilu nawierzchni,
- podbudowa - dolna część nawierzchni służąca do przenoszenia obciążeń od ruchu na podłoże. Podbudowa może składać się z podbudowy zasadniczej i podbudowy pomocniczej,
- podbudowa zasadnicza - górna część podbudowy spełniająca funkcje nośne w konstrukcji nawierzchni. Może ona składać się z jednej lub dwóch warstw,
- podbudowa pomocnicza - dolna część podbudowy spełniająca, obok funkcji nośnych, funkcje zabezpieczenia nawierzchni przed działaniem wody, mrozu i przenikaniem cząstek podłoża. Może zawierać warstwę mrozoochronną, odsączającą lub odcinającą,
- warstwa mrozoochronna - warstwa, której głównym zadaniem jest ochrona nawierzchni przed skutkami działania mrozu,
- warstwa odcinająca - warstwa stosowana w celu uniemożliwienia przenikania cząstek drobnego gruntu do warstwy nawierzchni leżącej powyżej, warstwa służąca do odprowadzenia wody przedostającej się do nawierzchni,
- niweleta - wysokościowe i geometryczne rozwinięcie na płaszczyźnie pionowego przekroju w osi drogi lub obiektu mostowego,
- pas drogowy - wydzielony liniami rozgraniczającymi pas terenu przeznaczony do umieszczania w nim drogi oraz drzew i krzewów. Pas drogowy może również obejmować teren przewidziany do rozbudowy drogi i budowy urządzeń chroniących ludzi i środowisko przed uciążliwościami powodowanymi przez ruch na drodze,
- pobocze - część korony drogi przeznaczona do chwilowego zatrzymywania się pojazdów, umieszczenia urządzeń bezpieczeństwa ruchu i wykorzystywana do ruchu pieszych, służąca jednocześnie do bocznego oparcia konstrukcji nawierzchni,
- podłoże - grunt rodzimy lub nasypowy, leżący pod nawierzchnią do głębokości przemarzania,
- podłoże ulepszone - górna warstwa podłoża, leżąca bezpośrednio pod nawierzchnią, ulepszona w celu umożliwienia przejścia ruchu budowlanego i właściwego wykonania nawierzchni,
- odnosząc się do zapisów dokumentacji projektowej Zamawiającego, umowy lub STWiORB należy rozumieć i odczytywać te dokumenty wraz z ich załącznikami,
- instrukcje producentów - instrukcje wydane przez podmioty wybrane przez wykonawcę,
- AC11S, AC16P lub podobne określenia - normatywny typ / klasa mieszanek asfaltowo-betonowych bez wskazania na jakiegokolwiek pochodzenie, źródło, producenta, dostawcę lub wytwórcę; Zamawiający nie wskazuje, nie wymaga i nie narzuca jakiegokolwiek konkretnego pochodzenia, źródła, producenta, dostawcy lub wytwórcy,
- rury typu litego - rury nie spienione,
- TDS - skrót Tauron Dystrybucja,
- ZKxxx – numer złącza pomiarowego Turon,
- 26/I/L2, SO/1/4 lub podobne oznaczenia - oznaczenie projektowe / numeracja projektowanych opraw / słupów, bez wskazania na pochodzenie lub producenta; Zamawiający nie wskazuje, nie wymaga, nie opisuje i nie narzuca żadnego konkretnego pochodzenia lub dostawcy lub producenta,
- ciemnoszary, antracytowy, inox-czarny lub podobne określenia kolorów słupów, wysięgników lub opraw - lub podobne określenia kolorów tych elementów - uznaje się je za bliskoznaczące i możliwe do zastosowania zgodnie z paletą barw producenta(ów) wybranego(ych) przez wykonawcę, określenie bez wskazania na pochodzenie lub producenta; Zamawiający nie wskazuje, nie wymaga, nie opisuje i nie narzuca żadnego konkretnego pochodzenia lub dostawcy lub producenta,
- N750, 750N, 450N - parametr minimalny wytrzymałości rur osłonowych, wyrażony w N (niutonach), bez wskazania na pochodzenie lub producenta; Zamawiający nie wskazuje, nie wymaga, nie opisuje i nie narzuca żadnego konkretnego pochodzenia lub dostawcy lub producenta,
- ZA - skrót projektowy zegara astronomicznego (dwukanałowy) z funkcją programowania typu/klasy NFC, parametr minimalny bez wskazania na pochodzenie lub producenta; Zamawiający nie wskazuje, nie wymaga, nie opisuje i nie narzuca żadnego konkretnego pochodzenia lub dostawcy lub producenta,
- NFC - znormalizowany typ, rodzaj, sposób przesyłania danych, bez wskazania na pochodzenie lub producenta; Zamawiający nie wskazuje, nie wymaga, nie opisuje i nie narzuca żadnego konkretnego pochodzenia lub dostawcy lub producenta,
- AC22P, AC11S, AC16W, SMA11 lub podobne określenia - znormalizowane typy / klasy mieszanek asfaltobetonowych, parametry minimalne, bez wskazania na pochodzenie lub

- producenta; Zamawiający nie wskazuje, nie wymaga, nie opisuje i nie narzuca żadnego konkretnego pochodzenia lub dostawcy lub producenta,
- C90/3 lub podobne określenia - znormalizowane typy / klasy kruszywa, parametry minimalne, bez wskazania na pochodzenie lub producenta; Zamawiający nie wskazuje, nie wymaga, nie opisuje i nie narzuca żadnego konkretnego pochodzenia lub dostawcy lub producenta,
  - C12/15 lub podobne określenia - znormalizowane typy / klasy betonu, parametry minimalne, bez wskazania na pochodzenie lub producenta; Zamawiający nie wskazuje, nie wymaga, nie opisuje i nie narzuca żadnego konkretnego pochodzenia lub dostawcy lub producenta,
  - HDPE, PVC, PCV, PP, PE100, PE100 RC, PE100 RC (typ 2), RHDPE, PVC-U, PCV-U, RHDPEp, RHDPEg, RHDPE-D, RHDPEk-s, rury karbowane, rury stalowe, rury gładkościenne, rury warstwowe, rury dwuwarstwowe, rury lite, rury przepustowe, rury dwudzielne, rury gładkościenne, rury gładkie, rury osłonowe, rury ochronne, rury zabezpieczające lub podobne określenia rur - znormalizowane typy / klasy rur, parametry minimalne, bez wskazania na pochodzenie lub producenta; Zamawiający nie wskazuje, nie wymaga, nie opisuje i nie narzuca żadnego konkretnego pochodzenia lub dostawcy lub producenta,
  - RHDPEp - rura przepustowa, oznaczenie projektowe, znormalizowany typ / klasa rur, parametry minimalne, bez wskazania na pochodzenie lub producenta; Zamawiający nie wskazuje, nie wymaga, nie opisuje i nie narzuca żadnego konkretnego pochodzenia lub dostawcy lub producenta,
  - RHDPEg - rura gładkościenna, oznaczenie projektowe, znormalizowany typ / klasa rur, parametry minimalne, bez wskazania na pochodzenie lub producenta; Zamawiający nie wskazuje, nie wymaga, nie opisuje i nie narzuca żadnego konkretnego pochodzenia lub dostawcy lub producenta,
  - RHDPE-d - rura osłonowa dwudzielna/dzielona, oznaczenie projektowe, znormalizowany typ / klasa rur, parametry minimalne, bez wskazania na pochodzenie lub producenta; Zamawiający nie wskazuje, nie wymaga, nie opisuje i nie narzuca żadnego konkretnego pochodzenia lub dostawcy lub producenta,
  - RHDPEk-s - rura karbowana, dwuwarstwowa, oznaczenie projektowe, znormalizowany typ / klasa rur, parametry minimalne, bez wskazania na pochodzenie lub producenta; Zamawiający nie wskazuje, nie wymaga, nie opisuje i nie narzuca żadnego konkretnego pochodzenia lub dostawcy lub producenta,
  - YAKxS, XzTKMXpw lub podobne określenie - okablowanie, oznaczenie projektowe, znormalizowany typ / klasa okablowania, parametry minimalne, bez wskazania na pochodzenie lub producenta; Zamawiający nie wskazuje, nie wymaga, nie opisuje i nie narzuca żadnego konkretnego pochodzenia lub dostawcy lub producenta,
  - PE100 SDR11 RC typ 2 - parametr minimalny, rura typu / klasy min. PE100, min. SDR11, z powłoką (warstwą) umożliwiającą kładzenie rur bez podsypki i obsypki piaskowej, warstwowa, bez wskazania na pochodzenie lub producenta; Zamawiający nie wskazuje, nie wymaga, nie opisuje i nie narzuca żadnego konkretnego pochodzenia lub dostawcy lub producenta,
  - słupy, oprawy, wysięgniki, fundamenty, osprzęt oświetleniowy / drogowy - w dokumentacji projektowej wskazano parametry minimalne, szczegóły zgodnie z producentem(ami) wybranym(y) przez wykonawcę; jakiegokolwiek odstępstwo w tym zakresie wymaga akceptacji Inspektora nadzoru, wykonania obliczeń fotometrycznych i innych potwierdzających zachowanie parametrów minimalnych i nie pogorszenie warunków pierwotnych; Zamawiający nie wskazuje, nie wymaga, nie opisuje i nie narzuca żadnego konkretnego pochodzenia lub dostawcy lub producenta,
  - powłoka, farba, zabezpieczenie typu antygrafitti lub podobne określenia – zabezpieczenie przed dewastacją urządzeń poprzez nieuprawnione malowanie, naklejanie, oklejanie urządzeń, bez wskazania na pochodzenie lub producenta; Zamawiający nie wskazuje, nie wymaga, nie opisuje i nie narzuca żadnego konkretnego pochodzenia lub dostawcy lub producenta,
  - mieszanka popiołowo-żużłowa - Zamawiający dopuszcza inne materiały o równoważnych parametrach i zastosowaniu zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i norm, określenie bez wskazania na pochodzenie lub producenta; Zamawiający nie wskazuje, nie wymaga, nie opisuje i nie narzuca żadnego konkretnego pochodzenia lub dostawcy lub producenta,
  - KPED 02.16 lub podobne określenie - katalog powtarzalnych elementów drogowych, karta 02.16, znormalizowany spis prefabrykatów powszechnie stosowanych w budownictwie, publikacja podobna np. do publikacji KNR, popularny katalog bez wskazania na pochodzenie lub producenta; Zamawiający nie wskazuje, nie wymaga, nie opisuje i nie narzuca żadnego konkretnego pochodzenia lub dostawcy lub producenta,
  - KTu, KTu-2 - typ / klasa kanału technologicznego ulicznego, oznaczenie projektowe, określenie znormalizowane, wskazane i wynikające z przepisów prawa (Rozporządzenie) i norm dotyczących kanałów technologicznych, bez wskazania na pochodzenie lub producenta;

- Zamawiający nie wskazuje, nie wymaga, nie opisuje i nie narzuca żadnego konkretnego pochodzenia lub dostawcy lub producenta,
- KTp, KTp-2 - typ / klasa kanału technologicznego przepustowego, oznaczenie projektowe, określenie znormalizowane, wskazane i wynikające z przepisów prawa (Rozporządzenie) i norm dotyczących kanałów technologicznych, bez wskazania na pochodzenie lub producenta; Zamawiający nie wskazuje, nie wymaga, nie opisuje i nie narzuca żadnego konkretnego pochodzenia lub dostawcy lub producenta,
  - SKR-1, SKR-2 - typ / klasa studni kablowej rozdzielczej, oznaczenie projektowe, określenie znormalizowane, wskazane i wynikające z przepisów prawa (Rozporządzenie) i norm dotyczących kanałów technologicznych, jednootworowa / dwuotworowa, bez wskazania na pochodzenie lub producenta; Zamawiający nie wskazuje, nie wymaga, nie opisuje i nie narzuca żadnego konkretnego pochodzenia lub dostawcy lub producenta,
  - SK-1 - typ / klasa studni kablowej, oznaczenie projektowe, określenie znormalizowane, wskazane i wynikające z przepisów prawa (Rozporządzenie) i norm dotyczących kanałów technologicznych, jednootworowa / dwuotworowa, bez wskazania na pochodzenie lub producenta; Zamawiający nie wskazuje, nie wymaga, nie opisuje i nie narzuca żadnego konkretnego pochodzenia lub dostawcy lub producenta,
  - SKO-2, SKO-4 - typ / klasa studni kablowej optymalnej, oznaczenie projektowe, dwuotworowa / cztero-otworowa, określenie znormalizowane, wskazane i wynikające z przepisów prawa (Rozporządzenie) i norm dotyczących kanałów technologicznych, jednootworowa / dwuotworowa, bez wskazania na pochodzenie lub producenta; Zamawiający nie wskazuje, nie wymaga, nie opisuje i nie narzuca żadnego konkretnego pochodzenia lub dostawcy lub producenta,
  - RO - rura osłonowa, typ / klasa, oznaczenie projektowe, bez wskazania na pochodzenie lub producenta; Zamawiający nie wskazuje, nie wymaga, nie opisuje i nie narzuca żadnego konkretnego pochodzenia lub dostawcy lub producenta,
  - RS - rura światłowodowa, typ / klasa, oznaczenie projektowe, bez wskazania na pochodzenie lub producenta; Zamawiający nie wskazuje, nie wymaga, nie opisuje i nie narzuca żadnego konkretnego pochodzenia lub dostawcy lub producenta,
  - WMR - wiązka mikrorur, typ / klasa, oznaczenie projektowe, bez wskazania na pochodzenie lub producenta; Zamawiający nie wskazuje, nie wymaga, nie opisuje i nie narzuca żadnego konkretnego pochodzenia lub dostawcy lub producenta,
  - HDPE 40 - rura typu/klasy HDPE o średnicy min. 40 mm,
  - DN160PCVSN8 lub oznaczenie podobne - oznaczenie projektowe, wskazujące parametry minimalne: średnica min. 160 mm, rura typu / klasy PCV, min. SN 8, bez wskazania na pochodzenie lub producenta; Zamawiający nie wskazuje, nie wymaga, nie opisuje i nie narzuca żadnego konkretnego pochodzenia lub dostawcy lub producenta,
  - KTS06, KT6 lub podobne określenie - oznaczenie projektowe, numeracja studni na kanale technologicznym, bez wskazania na pochodzenie lub producenta; Zamawiający nie wskazuje, nie wymaga, nie opisuje i nie narzuca żadnego konkretnego pochodzenia lub dostawcy lub producenta,
  - SO - oznaczenie projektowe, skrót od szafki oświetleniowej, bez wskazania na pochodzenie lub producenta; Zamawiający nie wskazuje, nie wymaga, nie opisuje i nie narzuca żadnego konkretnego pochodzenia lub dostawcy lub producenta,
  - zestawienie materiałów - szacunkowe zestawienie materiałów stanowiące element pomocniczy, bez wpływu na ewentualne zmiany wynagrodzenia,
  - dane zawarte w warunkach gestorów sieci np. Netia, Orange, Tauron, PSG itd. - Zamawiający nie ma wpływu na dane i zakres warunków oraz na słownictwo w nich zawarte. Zamawiający nie ma wpływu na wskazane w warunkach odnośniki i określenia wskazujące na konkretny typ lub pochodzenie urządzeń i materiałów. Zamawiający ze względu na to, że podmioty te są niezależne od Zamawiającego nie ma na nie wpływu, nie może kształtować, ani nie może wpływać na treść wydawanych warunków. Podmioty te są zobowiązane wg wewnętrznych regulaminów, regulacji i innych przepisów - niezależnych od Zamawiającego, a będąc właścicielami sieci i urządzeń narzucają bez konsultacji z Zamawiającym na jakich warunkach i jakimi materiałami należy wykonać w ich zakresie i na ich rzecz roboty budowlane. Zakres robót i rodzaj zastosowanych materiałów wynika także ze stanu istniejącego i istniejących materiałów, tak by nie pogorszyć warunków pierwotnych sieci i urządzeń. Nie mniej jednak Zamawiający nie wskazuje, nie opisuje, nie wymaga żadnego konkretnego pochodzenia lub producenta materiałów lub urządzeń, nie narzuca tego i w każdym z takich przypadków np. rur osłonowych dopuszcza wszelkie rozwiązania równoważne. Jednakże ze względu na fakt, iż roboty realizowane są na majątku obcym wszelkie rozwiązania równoważne należy uzgodnić z gestorami sieci. Niniejsza zasada zadośćuczyni obowiązkowi, wobec którego należy zawsze dopuszczać rozwiązania równoważne. W związku z zapisami warunków, Zamawiający nie bierze na siebie ewentualnej

- odpowiedzialności za wskazania konkretnego typu lub pochodzenia materiałów i urządzeń, bo nie jest ich autorem, a treść warunków jest niezależna od Zamawiającego i nie ma na niego wpływu. Zgodnie z przepisami u.p.z.p. Zamawiający zawsze dopuszcza rozwiązania równoważne w tym zakresie. Wyjaśnia się także, że w przypadkach gdy wskazania typu lub konkretnego pochodzenia zawarte w warunkach lub dokumentacji projektowej dotyczą zakresu robót wykonywanych przez gestora sieci (gestor sieci wykonuje dokumentację projektową, dokumentację przyłączeniową oraz element [robót, wyposażenia, materiały] przyłączeniowy we własnym zakresie poza przedmiotem zamówienia), wtedy takie określenia są nieistotne bo nie dotyczą opisu i przedmiotu zamówienia objętego niniejszym postępowaniem przetargowym,
- U-14a lub podobne oznaczenie - typ / klasa barier drogowych, oznaczenie normatywne, bez wskazania na pochodzenie lub producenta; Zamawiający nie wskazuje, nie wymaga, nie opisuje i nie narzuca żadnego konkretnego pochodzenia lub dostawcy lub producenta,
  - jeżeli gdziekolwiek w dokumentach przetargowych pojawiają się przepisy prawa należy odnośniki do nich odczytywać i rozumieć zawsze wraz z określeniem „z późn. zm.”, wskazane normy lub literaturę należy zawsze odczytywać i rozumieć wraz z określeniem „lub równoważne”,
  - beton lub określenie podobne - typ / klasa, określenie projektowe, oznaczenie normatywne wskazujące wyłącznie na typ / rodzaj / kształt kostki betonowej powszechnie produkowanej i stosowanej w budownictwie, bez wskazania na pochodzenie lub producenta; Zamawiający nie wskazuje, nie wymaga, nie opisuje i nie narzuca żadnego konkretnego pochodzenia lub dostawcy lub producenta,
  - bariera typu / klasy U12a, typ / klasa o, typu / klasy olsztyński lub podobne określenie - typ / klasa, oznaczenie normatywne wskazujące wyłącznie na typ / rodzaj / kształt bariery drogowej powszechnie produkowanej i stosowanej w budownictwie, bez wskazania na pochodzenie lub producenta; Zamawiający nie wskazuje, nie wymaga, nie opisuje i nie narzuca żadnego konkretnego pochodzenia lub dostawcy lub producenta, Zamawiający dopuszcza inny kształt kariery typu / klasy U12a, wymiary profili wskazano jako parametr minimalny,
  - RO 125/108, RS 40/3,7, WMR 7x10 - wymiar minimalny, bez wskazania na pochodzenie lub producenta; Zamawiający nie wskazuje, nie wymaga, nie opisuje i nie narzuca żadnego konkretnego pochodzenia lub dostawcy lub producenta,
  - SDR34, SN8, S, C12/15, 300kN, D400, A-15, SDR11, 750N, N450 lub podobne określenia - parametry minimalne, bez wskazania na pochodzenie lub producenta; Zamawiający nie wskazuje, nie wymaga, nie opisuje i nie narzuca żadnego konkretnego pochodzenia lub dostawcy lub producenta,
  - 160PE - oznaczenie projektowe rury o średnicy min. 160 mm, typu / klasy PE,
  - kostka typu / klasy integracyjna, kostka typu / klasy stop lub podobne określenia - typ / rodzaj kostki z wypustkami lub innym elementami wystającymi (bez określenia i narzucenia konkretnego kształtu wystających elementów), które mają ostrzegać osoby niewidome o zbliżanie się np. do przejścia dla pieszych, do krawędzi jezdni itp., w dokumentacji projektowej zaproponowano kolor żółty, jednak Zamawiający dopuści także inną kolorystykę, oznaczenie bez wskazania na pochodzenie lub producenta; Zamawiający nie wskazuje, nie wymaga, nie opisuje i nie narzuca żadnego konkretnego pochodzenia lub dostawcy lub producenta,
  - koszty wyłączenia, włączenia, przełączenia, przerwy w dostawach usług / mediów / sieci itp. niezbędne do przeprowadzenia robót budowlanych zawierają się w wynagrodzeniu ryczałtowym i nie będą podlegać dodatkowej zapłacie,
  - katalog typowych konstrukcji nawierzchni podatnych i półsztywnych wydany w 2014 r. przez Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad - pomocnicze opracowanie, Zamawiający dopuszcza dokumenty / opracowania / katalogi równoważne,
  - wymiary i klasa fundamentów słupów, barier i innych elementów - wymiary minimalne, klasa minimalna, należy zastosować fundamenty o parametrach zgodnych z zaleceniami producentów wybranych przez wykonawcę, bez wskazania na pochodzenie lub producenta; Zamawiający nie wskazuje, nie wymaga, nie opisuje i nie narzuca żadnego konkretnego pochodzenia lub dostawcy lub producenta,
  - rura HDPE gład./karb. Fi75/450N 8m lub oznaczenia podobne - oznaczenie projektowe, parametry minimalne: rura typu/klasy HDPE gładkościenna lub karbowana, o średnicy min. 75 mm, wytrzymałości min. 450N, o długości min. 8 m, bez wskazania na pochodzenie lub producenta; Zamawiający nie wskazuje, nie wymaga, nie opisuje i nie narzuca żadnego konkretnego pochodzenia lub dostawcy lub producenta,
  - mufa kablowa przelotowa o przekroju 4x35-70 mm² - parametr minimalny, bez wskazania na pochodzenie lub producenta; Zamawiający nie wskazuje, nie wymaga, nie opisuje i nie narzuca żadnego konkretnego pochodzenia lub dostawcy lub producenta,

- przełącznik auto-ręka - przełącznik sterowania automatycznego lub ręcznego, bez wskazania na pochodzenie lub producenta; Zamawiający nie wskazuje, nie wymaga, nie opisuje i nie narzuca żadnego konkretnego pochodzenia lub dostawcy lub producenta,

a także oznaczenia tożsame:

- umowa - kontrakt,
- inspektor nadzoru inwestorskiego - inżynier - kierownik projektu - inżynier projektu - przedstawiciel zamawiającego - zarządzający - inspektor nadzoru,
- dokumentacja projektowa - projekt - dokumentacja - dokumentacja techniczna - dokumentacja projektowa Zamawiającego,
- teren budowy - plac budowy,
- przedmiar robót - dokument pomocniczy,
- Inwestor - Zamawiający,
- ryczałtowa cena umowna - ryczałtowe wynagrodzenie umowne - oferta ryczałtowa - wynagrodzenie umowne - cena ryczałtowa - cena umowna - niezmiennie wynagrodzenie umowne wykonawcy, poza przypadkami i wyjątkami wskazanymi w treści umowy,
- inwestycja - zadanie - przedmiot zamówienia - przedmiot umowy,
- Zamawiający - do zwykłych czynności administracyjnych, korespondencji, zatwierdzeń, rozliczeń, nadzorów, odbiorów, protokołów i innych czynności wynikających z wykonywania umowy i treści w niej zawartej, uprawniony jest(są) przedstawiciel(e) i Inspektorzy nadzoru wskazany(ni) w umowie, natomiast w zakresie czynności mających charakter zmian umownych, wymagana jest ustawowa reprezentacja Zamawiającego i w taki też sposób należy interpretować zapisy, w których powołuje się na „Zamawiającego”.

Pozostałe określenia podstawowe są zgodne z odpowiednimi normami oraz definicjami podanymi w innych ST. Żadne z określeń nie opisuje, nie wskazuje i nie narzuca producenta, dostawcę, wytwórcę, technologię lub pochodzenie.

3. WYMAGANIA DOTYCZĄCE WŁAŚCIWOŚCI WYROBÓW BUDOWLANYCH ORAZ NIEZBĘDNE WYMAGANIA ZWIĄZANE Z ICH PRZECHOWYWANIEM, TRANSPORTEM, WARUNKAMI DOSTAWY, SKŁADOWANIEM I KONTROLĄ JAKOŚCI, § 14, ust. 1, pkt. 3 Rozporządzenia

3.1. Wymagania ogólne

Materiały budowlane i urządzenia powinny spełniać minimalne wymagania jakościowe określone normami lub innymi dokumentami równoważnymi, o których mowa w ST lub dokumentacji projektowej Zamawiającego. Parametry materiałów i urządzeń wskazane w dokumentacji projektowej Zamawiającego, pomocniczym przedmiarze robót lub ST mają charakter parametrów minimalnych lub maksymalnych (nie gorszych) - zgodnie ze specyfiką i charakterystyką materiału lub urządzenia. Zamawiający nie opisuje, nie wskazuje, nie wymaga i nie narzuca jakiegokolwiek pochodzenia lub producenta lub dostawcy materiałów lub urządzeń. Wyboru pochodzenia / producenta / dostawcy materiałów i urządzeń dokonuje wykonawca. Wykonawca poniesie wszystkie koszty, a w tym: opłaty, wynagrodzenia i jakiegokolwiek inne koszty związane z dostarczeniem materiałów i urządzeń do robót. Wszystkie odpowiednie materiały pozyskane z wykopów na terenie budowy lub z innych miejsc wskazanych w dokumentach umowy będą wykorzystane do robót lub odwiezione na odkład odpowiednio do wymagań umowy lub wskazań Inspektora nadzoru. Materiały nieodpowiadające wymaganiom jakościowym zostaną przez wykonawcę wywiezione z terenu budowy. Każdy rodzaj robót, w którym znajdują się niezbadane i nie zaakceptowane materiały, wykonawca wykonuje na własne ryzyko, licząc się z jego nieprzyjęciem i niezapłaceniem. W szczególności Zamawiający nie dopuszcza do stosowania kruszywa pohnitniczego, przemysłowego, recyklingowego, odpadowego,

nie dopuszcza żużli, a także innego kruszywa mogącego negatywnie wpłynąć na człowieka lub środowisko. Wykonawca zapewni, aby tymczasowo składowane materiały do czasu, gdy będą one potrzebne do robót, były zabezpieczone przed zanieczyszczeniem, zachowały swoją jakość i właściwość do robót i były dostępne do kontroli przez Inspektora nadzoru. Miejsca czasowego składowania materiałów będą zlokalizowane w obrębie terenu budowy w miejscach uzgodnionych z Inspektorem nadzoru i dostępnych dla wykonawcy. Jeżeli wykonawca poprzez zaniedbanie lub niewłaściwe zabezpieczenie dopuści do zniszczenia, uszkodzenia lub utraty właściwości technicznych jakichkolwiek materiałów lub urządzeń przewidzianych do wbudowania, to własnym kosztem i staraniem dostarczy nowe materiały i urządzenia odpowiadające wymogom ST, dokumentacji projektowej Zamawiającego, pomocniczego przedmiaru robót i umowy, bez prawa domagania się dodatkowego wynagrodzenia. Przy wykonywaniu robót budowlanych należy stosować wyłącznie te wyroby budowlane (materiały i urządzenia), które zostały wprowadzone do obrotu zgodnie z przepisami prawa, i które posiadają właściwości użytkowe i techniczne umożliwiające prawidłowe wykonanie przedmiotu umowy, ukończenie, oddanie do użytkowania oraz jego eksploatację, w szczególności tam, gdzie określone jest to przepisami prawa lub normami. Wymogi minimalne stawiane materiałom i urządzeniom wskazano w ST i dokumentacji projektowej Zamawiającego. Jeżeli dokumenty te nie precyzują wymagań szczegółowych oznacza to, że Zamawiający wymaga parametrów minimalnych wynikających z obowiązujących przepisów prawa lub norm. Przedmiot zamówienia opisano w sposób jednoznaczny i wyczerpujący, za pomocą dokładnych i zrozumiałych określeń uwzględniając wymagania i okoliczności mogące mieć wpływ na sporządzenie oferty i prawidłowe wykonanie robót budowlanych objętych niniejszym przedmiotem zamówienia. Przedmiotu zamówienia nie opisano w sposób, który mógłby utrudniać uczciwą konkurencję.

3.2. Materiały i urządzenia równoważne

Na podstawie art. 99 u.p.z.p., ewentualne użycie w specyfikacjach technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych, dokumentacji projektowej Zamawiającego lub w pomocniczym przedmiarze robót znaków towarowych, patentów lub pochodzenia, źródła lub szczegółowego procesu, który charakteryzuje produkty lub usługi dostarczane przez konkretnego wykonawcę, uzasadnione jest wyłącznie specyfiką przedmiotu zamówienia i brakiem możliwości opisanie przedmiotu zamówienia za pomocą dostatecznie dokładnych określeń koniecznego do sporządzenia oferty i prawidłowego wykonania przedmiotu umowy, a także nie prowadzi to do uprzywilejowania lub wyeliminowania niektórych wykonawców lub produktów, co nie jest ani celowym zamiarem ani świadomym działaniem Zamawiającego dążącym do uprzywilejowania lub wyeliminowania niektórych wykonawców lub produktów. Zamawiający nie wymaga materiałów lub urządzeń oznaczonych ewentualnie co do znaków towarowych, patentów lub pochodzenia, źródła lub szczegółowego procesu, który charakteryzuje produkty lub usługi dostarczane przez konkretnego wykonawcę, a jedynie co do wymogów minimalnych określonych pomocniczo poprzez typ materiału lub urządzenia. Sytuacja ta dotyczy również okoliczności wymaganych do dokonania prawidłowych założeń i obliczeń projektowych oraz uzyskania wymaganego efektu i celu przedmiotu zamówienia. Niezbędne jest również zapewnienie jak najlepszego efektu na etapie budowy i co ważne długiego oraz bezpiecznego okresu użytkowania i eksploatacji obiektu, zapewnienie długotrwałej i wysokiej jakości. Jeżeli wskazanie, o którym mowa powyżej pojawia się gdziekolwiek w SWZ, dokumentacji projektowej Zamawiającego, pomocniczym przedmiarze robót lub ST określeniu takiemu zawsze towarzyszy pojęcie „lub równoważny” i w taki też sposób należy zawsze czytać i rozumieć zapisy powyższych dokumentów. Zamawiający w ten sposób gwarantuje nie tylko zachowanie konkurencji w zakresie podmiotowym ale również w pełnym zakresie aspektów technicznych.

Wykonawcy w przypadkach opisanych powyżej przysługuje prawo zastąpienia urządzeń i materiałów przez urządzenia i materiały o równoważnych parametrach, co gwarantuje brak faktycznego monopolu jednego wykonawcy, producenta, dystrybutora lub produktu.

Sposób oceny równoważności w stosunku do urządzeń lub materiałów opisanych ewentualnie poprzez znaki towarowe, patenty lub pochodzenie, źródło lub szczegółowy proces, który charakteryzuje produkty lub usługi dostarczane przez konkretnego wykonawcę (dostawcę, producenta), oparty jest o parametry charakteryzujące minimalną lub maksymalną wartość (w zależności od charakterystyki urządzeń bądź materiałów opisanych w SWZ, ST, pomocniczym przedmiarze robót, dokumentacji projektowej Zamawiającego i przypisanych im cechom), według następującego katalogu:

Zgodność z obowiązującymi normami i przepisami prawa	Rozumiana i oceniana jako dopuszczenie do użytkowania i zastosowania urządzenia lub materiału w świetle obowiązujących norm i przepisów prawa, bez negatywnego wpływu na
--	--

	jego jakość i wydajność, pod warunkiem nienaruszenia wymogów przepisów prawa i norm, oraz nie pogorszenia warunków eksploatacji lub innych warunków wskazanych w dokumentacji przetargowej.
Dopuszczenie ze względów higienicznych, sanitarnych, BHP, p.poż.	Rozumiane i oceniane jako dopuszczenie do użytkowania i zastosowania urządzenia lub materiału w świetle obowiązujących norm i przepisów prawa ze względów higienicznych, sanitarnych, BHP, p.poż., pod warunkiem nienaruszenia wymogów przepisów prawa i norm, oraz nie pogorszenia warunków eksploatacji lub innych warunków wskazanych w dokumentacji przetargowej.
Wymiary, parametry techniczne	Zamawiający dopuszcza tolerancję wymiarów lub parametrów technicznych materiałów lub urządzeń w zakresie +/- 10% w stosunku do danych minimalnych / maksymalnych podanych w dokumentacji projektowej Zamawiającego, pomocniczym przedmiarze robót, ST pod warunkiem nienaruszenia wymogów przepisów prawa i norm, oraz nie pogorszenia warunków eksploatacji lub innych warunków wskazanych w dokumentacji przetargowej.
Trwałość	Rozumiana i oceniana jako parametr nie wpływający na zmniejszenie ogólnej trwałości materiałów - trwałość minimalna (określona w latach). Równoważne warunki wytrzymałości konstrukcyjnej, zabezpieczenia przed korozją, odpornością na zniszczenie i zużycie lub warunki eksploatacyjne, pod warunkiem nienaruszenia wymogów przepisów prawa i norm, oraz nie pogorszenia warunków eksploatacji lub innych warunków wskazanych w dokumentacji przetargowej.
Jakość	Rozumiana i oceniana jako parametr nie wpływający na zmniejszenie ogólnej jakości materiałów w okresie eksploatacji, pod warunkiem nienaruszenia wymogów przepisów prawa i norm, oraz nie pogorszenia warunków eksploatacji lub innych warunków wskazanych w dokumentacji przetargowej.
Funkcjonalność	Rozumiana jako zachowanie minimalnej funkcjonalności wskazanej w dokumentacji projektowej Zamawiającego, pomocniczym przedmiarze robót, ST pod warunkiem nienaruszenia wymogów przepisów prawa i norm, oraz nie pogorszenia warunków eksploatacji lub innych warunków wskazanych w dokumentacji przetargowej.
Koszty eksploatacyjne	Zamawiający dopuszcza inne parametry techniczne pod warunkiem nie zwiększenia kosztów eksploatacyjnych, pod warunkiem nienaruszenia wymogów przepisów prawa i norm, oraz nie pogorszenia warunków eksploatacji lub innych warunków wskazanych w dokumentacji przetargowej.
Wizualizacje, rysunki przykładowe	Zawarte w dokumentacji projektowej Zamawiającego lub ST, ewentualne wizualizacje i rysunki: urządzeń, wyposażenia, wykonania

	<p>robót, przekrojów, schematów itp. należy traktować jako przykładowe, dla celów uszczegółowienia wymogów Zamawiającego. Zamawiający dopuszcza inny wygląd, kształt, układ, estetykę i wykonanie, pod warunkiem nienaruszenia wymogów przepisów prawa i norm, oraz nie pogorszenia warunków eksploatacji lub innych warunków wskazanych w dokumentacji przetargowej.</p>
<p>Materiały izolacyjne, zaprawy, masy, emulsje, asfalty, lepiki, masy bitumiczne, masy gruntujące, betony, siatki, materiały drogowe, rury, elementy stalowe, podesty, podpory, kostka betonowa, masy bitumiczne (asfaltowe), masy asfaltowo-betonowe, emulsje asfaltowe, geowłóknina, geowłóknina separacyjno-filtracyjna, powłoki bitumiczne, taśma asfaltowa, igłofiltry, rury PCV, PCV-U, PVC, PVC-U, studnie betonowe, studnie PP, rury osłonowe, rury dwudzielne, rury ochronne, wpusty, włazy, trójniki, łuki, lepiszcza, asfalty, polimeroasfalty, krawężniki, obrzeża, kruszywa, elementy uzbrojenia i wyposażenia kanalizacji deszczowej, mufy kablowe, mufy kablowe przelotowe, rozłącznik słupowy, rozłącznik bezpiecznikowy słupowy, oznakowanie punktowe, elementy odblaskowe, krawężniki, oporniki, obrzeża, korytka, przepusty, studnie, bariery, studnie rewizyjne, studnie kaskadowe, wpusty, dren, dreny, drenaż, kanał technologiczny, okablowanie, geowłóknina, ściek betonowy, ławy betonowe, ławy betonowe z oporem, wkładka zwłoczna, wkładka topikowa, wkładka bezpiecznikowa, spoiwo hydrauliczne, słupy, oprawy, wysięgniki fundamenty słupów, oprawy typu LED, przejścia szczelne, rury osłonowe, rury ochronne, rury dwudzielne, kineta, połączenia kinety, włączenia kinety, stopnie złazowe, kręgi, płyty, pierścienie, pierścienie odciążające, stożki, kosze, kraty, włazy, odstojniki, ruszty, kołnierze, złącza, dennica, uszczelki, izolacja, złącza doziemne, igłofiltry, ścianki szczelne, obudowy, szalunki, papa, lepek, emulsja asfaltowa, preparaty na zimno, preparaty na ciepło, sterowanie, układ miękkiego rozruchu, zegar GPS z anteną i komunikacją bluetooth lub WiFi, uziemienie, ogranicznik przepięć, wkładka bezpiecznikowa, sonda uziomowa, kit trwale plastyczny, rozłącznik słupowy, zasuwy, kolana, mufy, trójniki, trójniki siodłowe, zasuwa odcinająca, mufa elektrooporowa, elementy elektrooporowe, przepust, przepust żelbetowy, ściana oporowa prefabrykowana, warstwa mrozoochronna, warstwa wyrównawcza, kanał technologiczny z wyposażeniem, kanalizacja deszczowa z wyposażeniem, oświetlenie uliczne z wyposażeniem, wyposażenie teletechniczne lub kanalizacyjne lub elektryczne lub oświetleniowe, ściana czołowa, przenośne kabiny sanitarne, żelbetowy element prefabrykowany w kształcie litery L, płyty betonowe, płyty ażurowe, płyty</p>	<p>Wymagania wskazane w dokumentacji projektowej Zamawiającego, pomocniczym przedmiarze robót, ST oparte są o wskazanie minimalnych parametrów i efektów, które mają spełnić materiały, urządzenia i roboty budowlane; Zamawiający nie opisuje i nie narzuca, a w szczególności nie wymaga konkretnego co do pochodzenia materiału, urządzenia lub systemu; Zamawiający dopuszcza rozwiązania równoważne, zapewniające osiągnięcie minimalnych parametrów, pod warunkiem nienaruszenia wymogów przepisów prawa i norm, oraz nie pogorszenia warunków eksploatacji lub innych warunków wskazanych w dokumentacji przetargowej. Zamawiający nie wymaga, aby elementy, które można uznać jako wchodzące w skład jakiegokolwiek systemu były tego samego pochodzenia / producenta, a wymaga aby były ze sobą kompatybilne w zależności od dostawcy / producenta wybranego / wybranych przez wykonawcę. Zamawiający nie narzuca rozwiązań systemowych, jeżeli gdziekolwiek pojawia się pojęcie systemu, należy przez to rozumieć wyłącznie zespół urządzeń, materiałów lub innych elementów robót kompatybilnych ze sobą (pasujących do siebie: technicznie, technologicznie, fizycznie, chemicznie, funkcjonalnie itp.) dla osiągnięcia wymaganego efektu, bez narzucenia, że wszystkie te elementy muszą pochodzić z jednego źródła lub od jednego producenta. Zamawiający nie wymaga, nie wskazuje, nie opisuje i nie narzuca pochodzenia urządzeń lub materiałów od tego samego (od jednego) producenta / dostawcy / wytwórcy itp.</p>

pełne, korytka ściekowe i inne materiały i urządzenia wymienione w ST, dokumentacji projektowej Zamawiającego, pomocniczym przedmiarze robót	
Szczegółowe rozwiązania techniczne, technologiczne, urządzeń, wyposażenia lub innych elementów	<p>Zamawiający dopuszcza każdorazowo równoważne szczegółowe rozwiązania techniczne urządzeń, wyposażenia, materiałów lub innych elementów, zgodnie z wybranym przez wykonawcę dostawcą / producentem tych elementów robót. Dopuszcza się równoważny sposób np. mocowania, montażu, fundamentowania, kolorystyki, obróbki, wykonania, wykończenia itp. zgodny z wymogami producenta / dostawcy wybranego przez wykonawcę. Powyższe nie może wpłynąć na zwiększenie wynagrodzenia wykonawcy, a także nie może wpłynąć na pogorszenie lub naruszenie warunków bezpieczeństwa i eksploatacji. Zamawiający nie opisuje i nie narzuca, a w szczególności nie wymaga konkretnego co do pochodzenia materiału, urządzenia lub systemu; Zamawiający dopuszcza rozwiązania równoważne, zapewniające osiągnięcie minimalnych parametrów, pod warunkiem nienaruszenia wymogów przepisów prawa i norm, oraz nie pogorszenia warunków eksploatacji lub innych warunków wskazanych w dokumentach przetargowych. Zamawiający nie wymaga, aby elementy, które można uznać jako wchodzące w skład jakiegokolwiek systemu były tego samego pochodzenia / producenta, a wymaga aby były ze sobą kompatybilne w zależności od dostawcy / producenta wybranego / wybranych przez wykonawcę. Zamawiający nie narzuca rozwiązań systemowych, jeżeli gdziekolwiek pojawia się pojęcie systemu, należy przez to rozumieć zespół urządzeń, materiałów lub innych elementów robót kompatybilnych ze sobą (pasujących do siebie: technicznie, technologicznie, fizycznie, chemicznie, funkcjonalnie itp.) w celu osiągnięcia określonego efektu, bez narzucenia, że wszystkie te elementy muszą pochodzić z jednego źródła lub od jednego producenta. Zamawiający nie wymaga, nie wskazuje, nie opisuje i nie narzuca pochodzenia urządzeń lub materiałów od tego samego (od jednego) producenta / dostawcy / wytwórcy itp.</p>

Wykonawca proponujący urządzenia i materiały równoważne odpowiadające wymaganiom minimalnym wskazanym w dokumentacji projektowej Zamawiającego, pomocniczym przedmiarze robót, ST jest odpowiedzialny za sprawdzenie możliwości ich zastosowania w obiekcie pod każdym względem, o którym mowa wyżej i dla którego wskazano taki wymóg dla konkretnego urządzenia lub materiału w dokumentacji projektowej Zamawiającego, pomocniczym przedmiarze robót, ST. Zmiany zaproponowane przez wykonawcę nie mogą powodować zmniejszenia trwałości oraz pogorszenia standardów jakościowych obiektu określonego w dokumentacji projektowej Zamawiającego, pomocniczym przedmiarze robót, ST, nie mogą powodować pogorszenia minimalnych warunków eksploatacji lub minimalnych warunków i efektów wskazanych w dokumentacji projektowej Zamawiającego, pomocniczym przedmiarze robót, ST. Powyższy katalog dotyczy wyłącznie sposobu oceny równoważności w stosunku do robót, urządzeń lub materiałów opisanych ewentualnie poprzez

znaki towarowe, patenty lub pochodzenie, źródło lub szczegółowy proces, który charakteryzuje produkty lub usługi dostarczane przez konkretnego wykonawcę (dostawcę, producenta).

Zamawiający zastrzega, że mając na względzie obszerność dokumentacji przetargowej, jak również dla zachowania należytej staranności i nie pozostawiania jakichkolwiek wątpliwości w tym zakresie, mając na uwadze zapisy art. 99 - 103 u.p.z.p. - jeżeli gdziekolwiek w dokumentach przetargowych, w szczególności STWiORB, umowie, SWZ, pomocniczym przedmiarze robót, dokumentacji projektowej Zamawiającego lub w ich załącznikach, przy ewentualnie wskazanych znakach towarowych, patentach, lub pochodzeniu, źródle lub wskazaniu szczególnego procesu, który charakteryzuje produkty lub usługi dostarczane przez konkretnego wykonawcę, a także przy opisanu przedmiotu zamówienia przez odniesienie do norm, ocen technicznych, specyfikacji technicznych i systemów referencji technicznych - nie dopisano we wszystkich miejscach odpowiednio „lub równoważny” lub „lub równoważne”, absolutnie nie oznacza to, że Zamawiający takiej równoważności nie przewiduje. Wynikać może ten fakt wyłącznie z obszerności dokumentacji przetargowej i warunków edycyjnych poszczególnych dokumentów. Zamawiający w każdym przypadku przewiduje równoważność, o której mowa w u.p.z.p. Zgodnie z jednolitym zamierzeniem Zamawiającego, w ślad za postanowieniami art. 99 - 103 u.p.z.p. określenia takie zawsze należy czytać z dopiskiem „lub równoważny” lub „lub równoważne” - nawet jeżeli dopisek nie zostanie we wskazanym miejscu każdorazowo wpisany.

3.3. Dokumenty (przepisy, regulacje, normy itp.) równoważne

Na podstawie art. 101 u.p.z.p., Zamawiający w niniejszym postępowaniu przetargowym dopuszcza także rozwiązania równoważne opisywane tym poprzez odniesienie do norm, europejskich ocen technicznych, aprobat, specyfikacji technicznych i systemów referencji technicznych, o których mowa w dokumentacji projektowej Zamawiającego, pomocniczym przedmiarze robót, ST, umowie. Parametry minimalne materiałów i urządzeń przyjęto zgodnie z opisem norm, europejskich ocen technicznych, aprobat, specyfikacji technicznych i systemów referencji technicznych dla poszczególnych materiałów lub urządzeń i przypisanym im cechom, z zachowaniem warunków opisanych w dokumentacji projektowej Zamawiającego, pomocniczym przedmiarze robót, ST, umowie. Jeżeli wskazanie, o którym mowa powyżej pojawia się gdziekolwiek w wyżej wskazanych dokumentach, określeniu takiemu zawsze towarzyszy pojęcie „lub równoważne” i w taki też sposób należy zawsze czytać i rozumieć zapisy powyższych dokumentów. Zamawiający gwarantuje w ten sposób nie tylko zachowanie konkurencji w zakresie podmiotowym ale również w pełnym zakresie aspektów technicznych. Dotyczy to również sytuacji gdy przywołana norma lub inny dokument posiada swój odpowiednik wydany w dacie późniejszej (nowsza regulacja) lub ma swojego innego i dopuszczalnego przepisami prawa odpowiednika normatywnego lub prawnego. Sposób oceny równoważności w stosunku do norm, europejskich ocen technicznych, aprobat, specyfikacji technicznych i systemów referencji technicznych, o których mowa w dokumentacji projektowej Zamawiającego, pomocniczym przedmiarze robót, ST, umowie, oparty jest o parametry charakteryzujące minimalną lub maksymalną wartość (w zależności od charakterystyki urządzeń bądź materiałów opisanych w dokumentacji projektowej Zamawiającego, pomocniczym przedmiarze robót, ST i przypisanych im cechom), według następującego katalogu:

Kryterium nr 1.	Istnienie norm, ocen i pozostałych dokumentów wymienionych wyżej, wydanych później niż wskazane w dokumentacji projektowej Zamawiającego, pomocniczym przedmiarze robót, ST (regulacje nowsze).
Kryterium nr 2.	Nie gorszy poziom jakości i trwałości materiałów oraz urządzeń wskazany w dokumentach równoważnych.
Kryterium nr 3.	Zgodność z pozostałymi przepisami prawa i celem realizacji przedmiotu zamówienia.
Kryterium nr 4.	Nie mniejsza ilość badań i sprawdzeń dokonanych na podstawie dokumentów równoważnych lub ilość badań i sprawdzeń nie wpływająca negatywnie na jakość badanych parametrów.

Kolejność stosowania norm, przepisów i innych dokumentów należy przyjmować zgodnie z postanowieniami ustawy Prawo zamówień publicznych. Wskazane w dokumentacji projektowej

Zamawiającego, pomocniczym przedmiarze robót, ST wszelkie odwołania, powołania się na normy, europejskie oceny techniczne, aprobaty, specyfikacje techniczne i systemy referencji technicznych, należy traktować jako odnośniki bazowe o wydaniu nie wcześniejszym (nie starszym) niż wskazane w dokumentacji projektowej Zamawiającego, pomocniczym przedmiarze robót, ST, umowie. W przypadku istnienia wydań nowszych lub je zastępujących, należy stosować wydania aktualne, w tym także równoważne.

Zamawiający zastrzega, że mając na względzie obszerność dokumentacji przetargowej, jak również dla zachowania należytej staranności i nie pozostawiania jakichkolwiek wątpliwości w tym zakresie, mając na uwadze zapisy art. 99 - 103 u.p.z.p. - jeżeli gdziekolwiek w dokumentach przetargowych, w szczególności STWiORB, umowie, SWZ, pomocniczym przedmiarze robót, dokumentacji projektowej Zamawiającego lub w ich załącznikach, przy ewentualnie wskazanych znakach towarowych, patentach, lub pochodzeniu, źródle lub wskazaniu szczególnego procesu, który charakteryzuje produkty lub usługi dostarczane przez konkretnego wykonawcę, a także przy opisanu przedmiotu zamówienia przez odniesienie do norm, ocen technicznych, specyfikacji technicznych i systemów referencji technicznych - nie dopisano we wszystkich miejscach odpowiednio „lub równoważny” lub „lub równoważne”, absolutnie nie oznacza to, że Zamawiający takiej równoważności nie przewiduje. Wynikać może ten fakt wyłącznie z obszerności dokumentacji przetargowej i warunków edycyjnych poszczególnych dokumentów. Zamawiający w każdym przypadku przewiduje równoważność, o której mowa w u.p.z.p. Zgodnie z jednolitym zamierzeniem Zamawiającego, w ślad za postanowieniami art. 99 - 103 u.p.z.p. określenia takie zawsze należy czytać z dopiskiem „lub równoważny” lub „lub równoważne” - nawet jeżeli dopisek nie zostanie we wskazanym miejscu każdorazowo wpisany.

3.4. Materiały i urządzenia nie odpowiadające wymaganiom

Materiały lub urządzenia nie odpowiadające wymaganiom zostaną przez wykonawcę wywiezione z terenu budowy. Każdy rodzaj robót, w którym znajdują się nie zbadane i nie zaakceptowane materiały lub urządzenia, wykonawca wykonuje na własne ryzyko, licząc się z jego nieprzyjęciem i niezaplaceniem.

3.5. Przechowywanie i składowanie materiałów oraz urządzeń

Wykonawca, zapewni aby tymczasowo składowane materiały lub urządzenia, do czasu gdy będą one potrzebne do robót, były zabezpieczone przed zanieczyszczeniem, zachowały swoją jakość i właściwości do robót i były dostępne do kontroli przez Inspektora nadzoru. Miejsca czasowego składowania będą zlokalizowane w obrębie terenu budowy lub w miejscach uzgodnionych z Inspektorem nadzoru i zorganizowanych przez wykonawcę.

3.6. Akceptacja materiałów i urządzeń przez Inspektora nadzoru inwestorskiego

Wszystkie materiały i urządzenia przeznaczone dla robót muszą zostać zatwierdzone przez Inspektora nadzoru przed ich zakupem, dostarczeniem na teren budowy i zabudowaniem. Inspektor nadzoru może polecić przeprowadzenie testów na materiałach, urządzeniach przed ich dostarczeniem na teren budowy oraz może on polecić przeprowadzenie dalszych testów o ile uzna to za właściwe już po ich dostawie. Wykonawca jest zobowiązany do dostarczenia materiałów i urządzeń do jakichkolwiek części robót odpowiednio wcześniej w celu przeprowadzenia inspekcji Inspektora nadzoru i testów. Wykonawca przedstawi na wniosek Inspektora nadzoru próbki do jego akceptacji, a przed przedstawieniem próbek wykonawca upewni się, że są one faktycznie reprezentatywne pod względem jakości dla materiału, z którego takie próbki zostają pobrane, a wszelkie materiały i inne rzeczy wykorzystane podczas prac będą równe pod względem jakości zatwierdzonym próbkom. Materiały i urządzenia muszą posiadać wymagane dla nich prawem świadectwa dopuszczenia do obrotu i stosowania, certyfikaty na znak bezpieczeństwa, atesty, aprobaty, świadectwa, instrukcje użytkowania lub dokumenty równoważne dostawców / producentów / wytwórców wybranych przez wykonawcę, itp. Akceptację otrzymają również urządzenia skonstruowane według innych standardów międzynarodowych i spełniające kryteria konstrukcyjne, techniczne oraz wymagania eksploatacyjne zawarte w dokumentacji projektowej Zamawiającego, pomocniczym przedmiarze robót, ST pod warunkiem zgodności z obowiązującymi przepisami prawa i normami. Wykonawca jest zobowiązany do dostarczenia dowodów potwierdzających powyższą zgodność. Akceptacja takiego urządzenia lub materiału nie zwalnia wykonawcy z jego zobowiązań wynikających z umowy i gwarancji jakości, a także zawartych w dokumentacji projektowej Zamawiającego, pomocniczym przedmiarze robót, ST, umowie.

4. WYMAGANIA DOTYCZĄCE SPRZĘTU I MASZYN ZALECANYCH DO WYKONANIA ROBÓT BUDOWLANYCH ZGODNIE Z ZAŁOŻONĄ JAKOŚCIĄ, § 14, ust. 1, pkt. 4 Rozporządzenia

Szczegóły wskazano w dokumentacji projektowej Zamawiającego, pomocniczym przedmiarze robót, ST i umowie. Wykonawca jest zobowiązany do używania jedynie takiego sprzętu, który nie spowoduje niekorzystnego wpływu na jakość wykonywanych robót. Sprzęt używany do robót powinien odpowiadać pod względem typów i ilości wskazaniom zawartym w projekcie organizacji robót, zaakceptowanym przez Inspektora nadzoru. Liczba i wydajność sprzętu będzie gwarantować przeprowadzenie robót, zgodnie z zasadami określonymi w w dokumentacji projektowej Zamawiającego, pomocniczym przedmiarze robót, ST i umowie oraz wskazaniach Inspektora nadzoru w terminie przewidzianym umową. Sprzęt będący własnością wykonawcy, dostępny dla wykonawcy lub wynajęty do wykonania robót ma być utrzymywany w dobrym stanie i gotowości do pracy. Będzie spełniał normy ochrony środowiska i przepisy dotyczące jego użytkowania. Wykonawca dostarczy Inspektorowi nadzoru kopie dokumentów potwierdzających dopuszczenie sprzętu do użytkowania, tam gdzie jest to wymagane przepisami. Jeżeli w dokumentacji projektowej Zamawiającego, pomocniczym przedmiarze robót, ST i umowie przewiduje się możliwość wariantowego użycia sprzętu przy wykonywanych robotach, wykonawca powiadomi Inspektora nadzoru o swoim zamiarze wyboru i uzyska jego akceptację przed użyciem sprzętu. Sprzęt, maszyny należy bezwzględnie użytkować zgodnie z dokumentacją techniczno-ruchową (DTR) tego sprzętu, oraz z ważnym dopuszczeniem przez urzędu dozoru technicznego (UDT) jeżeli podlega dozorowi. Używane do robót maszyny, sprzęt nie będą podlegać jakiegokolwiek odrębnej lub dodatkowej zapłacie. Uznaje się, że wszelkie koszty związane ze sprzętem i maszynami zawarte są w ryczałtowej cenie umownej i nie będą podlegać jakiegokolwiek odrębnej lub dodatkowej zapłacie.

5. WYMAGANIA DOTYCZĄCE ŚRODKÓW TRANSPORTU, § 14, ust. 1, pkt. 5 Rozporządzenia

5.1. Ogólne wymagania dotyczące transportu

Szczegóły wskazano w w dokumentacji projektowej Zamawiającego, pomocniczym przedmiarze robót, ST i umowie. Wykonawca jest zobowiązany do stosowania jedynie takich środków transportu, które nie wpłyną niekorzystnie na jakość wykonywanych robót i właściwości przewożonych materiałów. Liczba środków transportu będzie zapewniać prowadzenie robót zgodnie z zasadami określonymi w dokumentacji projektowej Zamawiającego, pomocniczym przedmiarze robót, ST i umowie oraz wskazaniach Inspektora nadzoru, w terminie przewidzianym umową. Przy ruchu na drogach publicznych pojazdy będą, spełniać wymagania dotyczące przepisów ruchu drogowego w odniesieniu do dopuszczalnych obciążeń na osie i innych parametrów technicznych. Wykonawca uzyska wszelkie niezbędne zezwolenia od władz, co do przewozu nietypowych wagowo ładunków i w sposób ciągły będzie o każdym takim przewozie powiadamiał Inspektora nadzoru. Środki transportu nieodpowiadające warunkom umowy na polecenie Inspektora nadzoru będą usunięte z terenu budowy. Wykonawca będzie usuwać na bieżąco, na własny koszt, wszelkie zanieczyszczenia spowodowane jego pojazdami na drogach publicznych oraz dojazdach do terenu budowy i zaplecza. Wykonawca zobowiązany jest do wybrania miejsca dla niego dostępnego ale najbliższego od terenu budowy zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w szczególności ustawy o odpadach. Uznaje się, że wszelkie koszty związane z środkami transportu, załadunkiem, rozładunkiem, przeładunkiem, presortowaniem, wywozem, składowaniem i utylizacją materiałów lub urządzeń zawarte są w ryczałtowej cenie umownej i nie będą podlegać jakiegokolwiek odrębnej lub dodatkowej zapłacie.

5.2. Wymagania dotyczące przewozu po drogach publicznych

Przy ruchu na drogach publicznych pojazdy będą spełniać wymagania dotyczące przepisów ruchu drogowego w odniesieniu do dopuszczalnych obciążeń na osie i innych parametrów technicznych. Wszelkie użyte środki transportu winny spełniać wymagania określone w Ustawie z dnia 6 września 2001 roku o transporcie drogowym (Dz. U. z 2004 nr 204 poz. 2088 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku prawo o ruchu drogowym (tekst jednolity Dz. U. nr 58 poz. 515 z roku 2003 z późn. zm.). Środki transportu nie odpowiadające warunkom dopuszczalnych obciążeń na osie mogą być dopuszczone przez właściwy zarząd drogi pod warunkiem przywrócenia stanu pierwotnego użytkowanych odcinków dróg na koszt wykonawcy. Wykonawca będzie usuwać na bieżąco, na własny koszt, wszelkie zanieczyszczenia spowodowane jego pojazdami na drogach publicznych oraz dojazdach do terenu budowy. Uznaje się, że wszelkie powyższe koszty zawarte są w ryczałtowej cenie umownej i nie będą podlegać jakiegokolwiek odrębnej lub dodatkowej zapłacie.

6. WYMAGANIA DOTYCZĄCE WYKONANIA ROBÓT BUDOWLANYCH, § 14, ust. 1, pkt. 6 Rozporządzenia

6.1. Wymagania ogólne

Szczegóły wskazano w dokumentacji projektowej Zamawiającego, pomocniczym przedmiarze robót, ST i umowie. Wykonawca jest odpowiedzialny za prowadzenie robót, zgodnie z umową i powyższymi dokumentami, oraz za jakość zastosowanych materiałów, urządzeń i wykonywanych robót, za ich zgodność z przepisami prawa i normami oraz poleceniami Inspektora nadzoru zgodnymi z umową. Wszelkie materiały i urządzenia podlegają zatwierdzeniu przez Inspektora nadzoru inwestorskiego. Wykonawca ponosi odpowiedzialność, za dokładne wytyczenie i wyznaczenie wysokości, grubości, szerokości i długości wszystkich elementów robót. Następstwa jakiegokolwiek błędu spowodowanego przez wykonawcę w wykonaniu, wytyczeniu i wyznaczaniu robót zostaną poprawione przez wykonawcę na własny koszt. Sprawdzenie wytyczenia robót przez Inspektora nadzoru nie zwalnia wykonawcy od odpowiedzialności za ich dokładność. Wykonawca ograniczy prowadzenie swoich działań do terenu budowy i do wszelkich dodatkowych obszarów, jakie mogą być uzyskane przez wykonawcę i uzgodnione z Inspektorem nadzoru jako obszary robocze. Wykonawca odpowiada za zabezpieczenie terenu budowy, zaplecza i terenów przyległych. Uznaje się, że wszelkie koszty związane z powyższym zawarte są w ryczałtowej cenie umownej i nie będą podlegać jakiegokolwiek odrębnej lub dodatkowej zapłacie.

6.2. Wymagania w zakresie dostępności dla wszystkich użytkowników i osób niepełnosprawnych

- 6.2.1. Na podstawie art. 100 u.p.z.p., Zamawiający adekwatnie do przedmiotu zamówienia zapewnia dostępność dla wszystkich użytkowników, w tym dla osób niepełnosprawnych i z uwzględnieniem tych wymagań sporządza opis niniejszego przedmiotu zamówienia. Realizacja przedmiotu zamówienia nie stawia barier lub jakichkolwiek utrudnień w tym obszarze przestrzeni publicznej, a zakres zadania i robót nie ingeruje bezpośrednio w dostępność dla wszystkich użytkowników i osób niepełnosprawnych. Natomiast w zakresie wskazanej wyżej dostępności w trakcie realizacji robót budowlanych Zamawiający postawił taki warunek wcześniej w ST. Zaproponowane rozwiązania zapewniają bezpieczeństwo ruchu na drodze z prędkością dostosowaną do warunków widoczności i stanu nawierzchni. Nie ogranicza się dostępności do dróg osobom niepełnosprawnym. Pochylenie podłużne wszystkich projektowanych ciągów pieszych, chodników będą pozwalały na korzystanie z nich przez osoby niepełnosprawne. Zastosowano kostki betonowe typu / klasy integracyjne, tzn. takie, które będą ostrzegać osoby niewidzące o zbliżeniu się do np. krawędzi jezdni, przejścia dla pieszych.
- 6.2.2. Uznaje się, że wszelkie koszty związane z powyższymi wymogami zawarte są w ryczałtowej cenie umownej i nie będą podlegać jakiegokolwiek odrębnej lub dodatkowej zapłacie.

7. OPIS DZIAŁAŃ ZWIĄZANYCH Z KONTROLĄ, BADAŃMI ORAZ ODBOIOREM WYROBÓW I ROBÓT BUDOWLANYCH, § 14, ust. 1, pkt. 7 Rozporządzenia

7.1. Zasady kontroli jakości robót

Wykonawca jest odpowiedzialny za pełną kontrolę jakości robót i stosowanych materiałów. Wykonawca zapewni odpowiedni system kontroli, włączając w to personel, sprzęt, zaopatrzenie i wszystkie urządzenia niezbędne kontroli materiałów oraz robót. Minimalne wymagania, co do zakresu badań i ich częstotliwości są określone w dokumentacji projektowej Zamawiającego, ST i umowie oraz w normach. W przypadku, gdy nie zostały one tam określone, Inspektor nadzoru ustali jaki zakres kontroli jest konieczny, aby zapewnić wykonanie robót zgodnie z umową.

Inspektor nadzoru może dopuścić do użycia tylko te wyroby i materiały, które:

1. posiadają certyfikat na znak bezpieczeństwa wykazujący, że zapewniono zgodność z kryteriami technicznymi określonymi na podstawie obowiązujących przepisów prawa,
2. posiadają deklarację zgodności lub certyfikat zgodności z:
  - normą, lub
  - aprobatą techniczną, w przypadku wyrobów, dla których nie ustanowiono normy, jeżeli nie są objęte certyfikacją określoną w pkt. 1 i które spełniają wymogi wskazane w dokumentacji projektowej Zamawiającego, pomocniczym przedmiarze robót, ST i umowie,

lub równoważne.

Każda ich partia dostarczona do robót będzie posiadać te dokumenty, określające w sposób jednoznaczny ich cechy. Jakiegokolwiek materiały, które nie spełniają tych wymagań będą odrzucone. Wszystkie materiały i urządzenia podlegają uprzedniemu zatwierdzeniu przez Inspektora nadzoru inwestorskiego.

7.2. Dokumenty budowy - regulacje szczegółowe

7.2.1. Książka obmiarów

W związku z faktem, że w niniejszym postępowaniu przetargowym przewidziano za realizację niniejszego przedmiotu zamówienia wynagrodzenie ryczałtowe, Zamawiający nie wymaga prowadzenia przez wykonawcę książki obmiarów robót. Jednak dla ułatwienia rozliczania robót, wykonawca zobowiązany jest do każdego rozliczenia załączyć pomocniczy obmiar wykonanych robót, w celu potwierdzenia płatności częściowych dla wykonawcy. Roboty objęte ST odbiera Inspektor nadzoru inwestorskiego na podstawie przedstawionych przez wykonawcę szkiców, dzienników pomiarowych i protokołów oraz pozostałych dokumentów wskazanych w umowie i ST.

7.2.2. Dokumenty dotyczące materiałów

Dzienniki laboratoryjne, deklaracje zgodności lub certyfikaty zgodności materiałów, orzeczenia o jakości materiałów, recepty robocze i kontrolne wyniki badań wykonawcy będą gromadzone w formie uzgodnionej z Inspektorem nadzoru. Dokumenty te stanowią załączniki do odbioru robót. Winny być udostępnione na każde życzenie Inspektora nadzoru. Dokumenty budowy będą przechowywane na terenie budowy w miejscu odpowiednio zabezpieczonym. Wszelkie dokumenty budowy będą zawsze dostępne dla Inspektora nadzoru i przedstawiane do wglądu na życzenie Zamawiającego.

7.3. Pobieranie próbek

Na wyraźne żądanie Inspektora nadzoru próbki będą pobierane losowo - jeżeli Inspektor zażąda ich pobrania. Zaleca się stosowanie statystycznych metod pobierania próbek, opartych na zasadzie, że wszystkie jednostkowe elementy produkcji mogą być z jednakowym prawdopodobieństwem wytypowane do badań. Inspektor nadzoru będzie mieć zapewnioną możliwość udziału w pobieraniu próbek. Na wyraźne zlecenie Inspektora nadzoru wykonawca będzie przeprowadzać dodatkowe badania tych materiałów, które budzą wątpliwość, co do jakości, o ile kwestionowane materiały nie zostaną przez wykonawcę usunięte lub ulepszone z własnej woli. Koszty tych dodatkowych badań pokrywa wykonawca tylko w przypadku stwierdzenia usterek, wad lub błędów, w przeciwnym przypadku koszty te pokrywa Zamawiający. Pojemniki do pobierania próbek będą, dostarczone przez wykonawcę i zatwierdzone przez Inspektora nadzoru. Próbki dostarczone przez wykonawcę do badań wykonywanych przez Inspektora nadzoru będą odpowiednio opisane i oznakowane, w sposób zaakceptowany przez Inspektora nadzoru. Uznaje się, że wszelkie koszty związane z powyższym zawarte są w ryczałtowej cenie umownej i nie będą podlegać jakiegokolwiek odrębnej lub dodatkowej zapłacie.

7.4. Badania i pomiary

Wszystkie badania i pomiary będą przeprowadzone zgodnie z wymaganiami norm. W przypadku, gdy normy nie obejmują jakiegokolwiek badania wymaganego w STWiORB, pomocniczym przedmiarze robót, umowie lub dokumentacji projektowej Zamawiającego, stosować można wytyczne, albo inne procedury, zaakceptowane przez Inspektora nadzoru. W przypadku wykrycia w badanej próbce wad, skontrolować należy wszystkie roboty tego typu. Przed przystąpieniem do pomiarów lub badań, wykonawca powiadomi Inspektora nadzoru o rodzaju miejscu i terminie pomiaru lub badania. Po wykonaniu pomiaru lub badania, wykonawca przedstawi na piśmie ich wyniki do akceptacji Inspektora nadzoru. Uznaje się, że wszelkie koszty związane z powyższym zawarte są w ryczałtowej cenie umownej i nie będą podlegać jakiegokolwiek odrębnej lub dodatkowej zapłacie.

W zakres robót pomiarowych, wchodzi:

- a) pozyskanie materiałów i danych wyjściowych
- b) wyznaczenie sytuacyjne i wysokościowe,
- c) uzupełnienie ewentualnymi dodatkowymi punktami,
- d) wyznaczenie dodatkowych punktów wysokościowych (reperów roboczych),
- e) wyznaczenie przekrojów poprzecznych,
- f) zastabilizowanie punktów w sposób trwały, ochrona ich przed zniszczeniem oraz oznakowanie w sposób ułatwiający odszukanie i ewentualne odtworzenie,
- g) odtworzenie wszystkich znaków geodezyjnych i granicznych naruszonych lub zniszczonych w trakcie budowy.

Koszty związane z wypełnieniem powyższych wymogów zawarte są w ryczałtowej cenie umownej i nie będą podlegać jakiegokolwiek odrębnej lub dodatkowej zapłacie.

Do odtworzenia sytuacyjnego punktów wysokościowych należy stosować następujący sprzęt pomiarowy:

- a) niwelatory,
- b) dalmierze,
- c) tyczki,
- d) łąty,
- e) teodolity lub tachimetry,
- f) taśmy stalowe, szpilki.

Sprzęt powinien gwarantować uzyskanie wymaganej dokładności pomiaru. Koszty związane z wypełnieniem powyższych wymogów zawarte są w ryczałtowej cenie umownej i nie będą podlegać jakiegokolwiek odrębnej lub dodatkowej zapłacie.

7.5. Raporty z badań

Wykonawca będzie przekazywać Inspektorowi nadzoru kopie raportów z wynikami przeprowadzonych przez siebie badań jak najszybciej, nie później jednak niż w terminie 7 dni od ich wykonania. Wyniki

badań (kopie) będą przekazywane Inspektorowi nadzoru na formularzach według dostarczonego przez niego wzoru lub innych, przez niego zaaprobowanych. Uznaje się, że wszelkie koszty związane z powyższym zawarte są w ryczałtowej cenie umownej i nie będą podlegać jakiegokolwiek odrębnej lub dodatkowej zapłacie.

7.6. Badania prowadzone przez Inspektora nadzoru

Dla celów kontroli jakości i zatwierdzenia, Inspektor nadzoru uprawniony jest do dokonywania kontroli, pobierania próbek i badania materiałów u źródła ich wytwarzania, i zapewniona mu będzie wszelka potrzebna do tego pomoc ze strony wykonawcy i producenta(ów) materiału(ów) wybranego(ych) przez wykonawcę. Inspektor nadzoru, po uprzedniej weryfikacji systemu kontroli robót prowadzonego przez wykonawcę, będzie oceniać zgodność materiałów i robót z wymaganiami STWiORB, pomocniczego przedmiaru robót, umowy lub dokumentacji projektowej Zamawiającego, na podstawie wyników badań dostarczonych przez wykonawcę. Inspektor nadzoru może pobierać próbki materiałów i prowadzić badania niezależnie od wykonawcy, na swój koszt. Jeżeli wyniki tych badań wykażą, że raporty wykonawcy są niewiarygodne, to Inspektor nadzoru poleci wykonawcy lub zleci niezależnemu laboratorium przeprowadzenie powtórnych lub dodatkowych badań, albo oprze się wyłącznie na własnych badaniach przy ocenie zgodności materiałów i robót z umową. W takim przypadku całkowite koszty powtórnych lub dodatkowych badań i pobierania próbek poniesione zostaną przez wykonawcę.

7.7. Certyfikaty, oznakowania i deklaracje

Inspektor nadzoru może dopuścić do użycia wyłącznie materiały i urządzenia, które spełniają minimalne wymagania określone w STWiORB, pomocniczym przedmiarze robót, umowie lub dokumentacji projektowej Zamawiającego, przepisach prawa i normach, w szczególności są to materiały i urządzenia:

- 1) oznakowane CE lub w sposób równoważny zgodny z obowiązującymi przepisami prawa i normami, co oznacza, że dokonano oceny jego zgodności z normą zharmonizowaną albo europejską aprobatą techniczną bądź krajową specyfikacją techniczną państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego, uznaną przez Komisję Europejską za zgodną z wymaganiami podstawowymi, lub
- 2) umieszczone w określonym przez Komisję Europejską wykazie wyrobów mających niewielkie znaczenie dla zdrowia i bezpieczeństwa, dla których producent wybrany przez wykonawcę wydał deklarację zgodności z uznanymi regułami sztuki budowlanej, lub
- 3) oznakowane znakiem budowlanym, lub
- 4) posiadają deklaracje zgodności lub certyfikat zgodności z:
  - polską normą, europejską normą, normą zharmonizowaną (zgodnie z gradacją ustaloną w obowiązujących przepisach prawa) lub
  - aprobatą techniczną, w przypadku wyrobów, dla których nie ustanowiono normy, które spełniają wymagania STWiORB, pomocniczego przedmiaru robót, umowy lub dokumentacji projektowej Zamawiającego - jeżeli wymagają tego szczególne regulacje przepisów prawa lub norm, lub
  - przepisami dotyczącymi wymogów bezpieczeństwa, lub higieniczno-sanitarnych, lub
  - przepisami p.poż.,

lub równoważne.

Wymagania w zakresie oznakowania winny być zgodne z warunkami opisanymi w aktualnych przepisach prawa i normach. Zamawiający zaakceptuje wszystkie oznakowania potwierdzające, że materiały lub urządzenia spełniają równoważne wymagania w zakresie określonego oznakowania. W przypadku gdy wykonawca z przyczyn od niego niezależnych nie może uzyskać określonego oznakowania lub oznakowania potwierdzającego spełnianie równoważnych wymagań, Zamawiający w wyznaczonym terminie zaakceptuje inne odpowiednie środki dowodowe, w szczególności dokumentację techniczną producenta wybranego przez wykonawcę, o ile dany wykonawca udowodni, że materiały lub urządzenia spełniają wymagania określonego oznakowania lub określone wymagania

wskazane w STWiORB, pomocniczym przedmiarze robót, umowie lub dokumentacji projektowej Zamawiającego. Ponadto jeżeli dane oznakowanie, zawiera również wymagania niezwiązane z przedmiotem zamówienia, Zamawiający nie żąda tego oznakowania. W takim przypadku Zamawiający wymaga wyłącznie tych wymagań oznakowania lub tych części, które są związane z przedmiotem zamówienia i są odpowiednie dla określenia wymaganych cech materiałów i urządzeń. Wykonawca jest zobowiązany do posiadania i przechowywania dokumentów, wprowadzających do obrotu każdą partię wyrobu dostarczoną do robót, określających w sposób jednoznaczny jego cechy. Produkty przemysłowe będą posiadać atesty wydane przez producenta wybranego przez wykonawcę poparte w razie potrzeby wynikami wykonanych przez niego badań lub tam gdzie jest to wymagane przez stosowne laboratoria, jednostki certyfikujące lub równoważne instytucje. Kopie tych dokumentów i wyniki badań będą dostarczone przez wykonawcę Inspektorowi nadzoru. Materiały posiadające atesty, a urządzenia - ważne legalizacje mogą być badane w dowolnym czasie. Jeżeli zostanie stwierdzona niezgodność ich właściwości z wymaganiami STWiORB, pomocniczego przedmiaru robót, umowy lub dokumentacji projektowej Zamawiającego, to takie materiały lub urządzenia zostaną odrzucone. Zamawiający nie wymaga oznakowania lub certyfikacji ponad wymóg normatywny zgodny w obowiązujących przepisami prawa w szczególności prawa budowlanego dopuszczającego materiały i urządzenia do zastosowania w budownictwie i do użytku zgodnego z ich przeznaczeniem wskazanym w STWiORB, pomocniczym przedmiarze robót, umowie lub dokumentacji projektowej Zamawiającego. Zamawiający dopuszcza w tym zakresie rozwiązania równoważne.

7.8. Dokumenty zapewnienia jakości

Dzienniki laboratoryjne, atesty materiałów, orzeczenia itp., receptury, wyniki badań kontrolnych itp. będą wymagane podczas odbiorów i prób. Inspektor nadzoru powinien mieć nieograniczony dostęp do tych dokumentów.

7.9. Przechowywanie dokumentów budowy

Dokumenty związane z realizacją umowy będą przechowywane na terenie budowy w miejscu odpowiednio zabezpieczonym lub w innym ustalonym z Inspektorem nadzoru inwestorskiego. Wszystkie próbki i protokoły, przechowywane w uporządkowany sposób i oznaczone wg wskazań Inspektora nadzoru powinny być przechowywane tak długo, jak to zostanie przez niego zalecone. Wykonawca winien dokonywać w ustalonych z Inspektorem nadzoru okresach czasu archiwizacji, również na nośnikach elektronicznych. Wszelkie dokumenty budowy będą zawsze dostępne dla Inspektora nadzoru, Nadzoru budowlanego i przedstawiane do wglądu na życzenie Zamawiającego oraz innych uprawnionych organów i osób.

7.10. Dziennik budowy

Dziennik budowy będzie prowadzony zgodnie z założeniami ustalonymi w ustawie Prawo budowlane. Dziennik budowy jest wymaganym dokumentem prawnym obowiązującym Zamawiającego i wykonawcę w okresie od przekazania wykonawcy terenu budowy do końca okresu gwarancyjnego I rękojmi za wady. Odpowiedzialność za prowadzenie dziennika budowy zgodnie z obowiązującymi przepisami spoczywa na wykonawcy i Kierownikowi budowy. Zapisy w dzienniku budowy będą dokonywane na bieżąco i będą dotyczyć przebiegu robót, stanu bezpieczeństwa ludzi i mienia oraz technicznej i gospodarczej strony budowy. Każdy zapis w dzienniku budowy będzie opatrzony datą jego dokonania, podpisem osoby, która dokonała zapisu, z podaniem jej imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego. Zapisy będą czytelne, dokonane trwałą techniką, w porządku chronologicznym, bezpośrednio jeden pod drugim, bez przerw. Załączone do dziennika budowy protokoły i inne dokumenty będą oznaczone kolejnym numerem załącznika i opatrzone datą i podpisami. Do dziennika budowy należy wpisywać w szczególności: datę przekazania wykonawcy terenu budowy, terminy rozpoczęcia i zakończenia poszczególnych elementów robót, przebieg robót, trudności i przeszkody w ich prowadzeniu, okresy i przyczyny przerw w robotach, uwagi i polecenia inspektora nadzoru inwestorskiego, daty zarządzenia wstrzymania robót, z podaniem powodu, zgłoszenia i daty odbiorów robót zanikających i ulegających zakryciu, częściowych i ostatecznych odbiorów robót, wyjaśnienia, uwagi i propozycje wykonawcy, stan pogody i temperaturę powietrza w okresie wykonywania robót podlegających ograniczeniom lub wymaganiom szczególnym w związku z warunkami klimatycznymi, zgodność rzeczywistych warunków geotechnicznych z ich opisem w dokumentacji projektowej Zamawiającego, dane dotyczące czynności geodezyjnych (pomiarowych) dokonywanych przed i w trakcie wykonywania robót, dane dotyczące sposobu wykonywania zabezpieczenia robót, dane dotyczące jakości materiałów, pobierania próbek oraz wyniki

przeprowadzonych badań z podaniem, kto je przeprowadzał, wyniki prób poszczególnych elementów budowli z podaniem, kto je przeprowadzał, inne istotne informacje o przebiegu robót. Propozycje, uwagi i wyjaśnienia wykonawcy, wpisane do dziennika budowy będą przedłożone Inspektorowi do ustosunkowania się. Decyzje Inspektora nadzoru wpisane do dziennika budowy wykonawca podpisuje z zaznaczeniem ich przyjęcia lub zajęciem stanowiska. Wpis projektanta do dziennika budowy obliguje wykonawcę i Inspektora nadzoru do ustosunkowania się. Projektant nie jest jednak stroną umowy i nie ma uprawnień do wydawania poleceń wykonawcy robot.

8. WYMAGANIA DOTYCZĄCE PRZEDMIARU I OBMIARU ROBÓT, § 14, ust. 1, pkt. 8 Rozporządzenia

8.1. Ogólne zasady obmiaru robót

Obmiar robót nie ma wpływu na wysokość wynagrodzenia ryczałtowego. Obmiar robót stanowi element kontrolny dla ułatwienia częściowego rozliczania robót i kontroli postępu robót budowlanych. Obmiarowe zwiększenie lub zmniejszenie ilości robót opisanych lub wynikających z umowy, STWiORB, pomocniczego przedmiaru robót, SWZ lub dokumentacji projektowej Zamawiającego, a także z ich załączników oraz realizacja innych robót niezbędnych do prawidłowego wykonania i ukończenia całości przedmiotu umowy - nie będzie stanowił podstawy do zmiany wynagrodzenia ryczałtowego wykonawcy.

8.2. Ogólne zasady przedmiaru robót

Przedmiar robót nie ma wpływu na wysokość wynagrodzenia ryczałtowego. Przedmiar robót stanowi dokument pomocniczy. Obmiarowe zwiększenie lub zmniejszenie ilości robót opisanych lub wynikających z umowy, STWiORB, pomocniczego przedmiaru robót, SWZ lub dokumentacji projektowej Zamawiającego, a także z ich załączników oraz realizacja innych robót niezbędnych do prawidłowego wykonania i ukończenia całości przedmiotu umowy - nie będzie stanowił podstawy do zmiany wynagrodzenia ryczałtowego wykonawcy.

9. OPIS SPOSOBU ODBIORU ROBÓT BUDOWLANYCH, § 14, ust. 1, pkt. 9 Rozporządzenia

9.1. Rodzaje odbiorów

W zależności od ustaleń odpowiednich ST, roboty mogą podlegać następującym odbiorom:

- a) odbiorowi robót zanikających i ulegających zakryciu,
- b) odbiorowi częściowemu,
- c) odbiorowi końcowemu,

9.2. Odbiór robót zanikających i ulegających zakryciu

Odbiór robót zanikających i ulegających zakryciu polega na finalnej ocenie jakości wykonywanych robót oraz ilości tych robót, które w dalszym procesie realizacji ulegną zakryciu. Odbiór robót zanikających i ulegających zakryciu będzie dokonany w czasie umożliwiającym wykonanie ewentualnych korekt i poprawek bez hamowania ogólnego postępu robót. Odbioru tego dokonuje Inspektor nadzoru. Gotowość danej części robót do odbioru zgłasza wykonawca Inspektorowi nadzoru w formie pisemnej lub e-mail'owej. Odbiór będzie przeprowadzony niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 3 dni od daty zgłoszenia o tym fakcie Inspektorowi nadzoru. Inspektor nadzoru w uzasadnionych przypadkach uprawniony jest do wyznaczenia innego terminu odbioru. Jakość i ilość robót ulegających zakryciu ocenia Inspektor nadzoru na podstawie przeprowadzonych pomiarów, w

konfrontacji z wymaganiami STWiORB, pomocniczego przedmiaru robót, umowy lub dokumentacji projektowej Zamawiającego i uprzednimi ustaleniami.

9.3. Odbiór częściowy

Odbiór częściowy polega na ocenie ilości i jakości wykonanych części robót. Odbioru częściowego robót dokonuje się dla zakresu robót określonego w dokumentach umownych wg zasad jak przy odbiorze końcowym robót. Odbioru robót dokonuje Inspektor nadzoru.

9.4. Odbiór końcowy

9.4.1. Zasady odbioru końcowego robót

Odbiór końcowy polega na finalnej ocenie rzeczywistego wykonania robót w odniesieniu do zakresu (ilości) oraz jakości. Całkowite zakończenie robót oraz gotowość do odbioru końcowego będzie stwierdzona przez wykonawcę pisemnym poinformowaniem Zamawiającego. Odbiór końcowy robót nastąpi w terminie ustalonym w umowie. Odbioru końcowego robót dokona komisja wyznaczona przez Zamawiającego w obecności Inspektora nadzoru i wykonawcy. Komisja odbierająca roboty dokona ich oceny jakościowej na podstawie przedłożonych dokumentów i pomiarów, ocenie wizualnej oraz zgodności wykonania robót z dokumentacją projektową Zamawiającego, umową, ST - wraz z załącznikami. W toku odbioru końcowego robót, komisja zapozna się z realizacją ustaleń przyjętych w trakcie odbiorów robót zanikających i ulegających zakryciu oraz odbiorów częściowych, zwłaszcza w zakresie wykonania robót uzupełniających i robót poprawkowych. W przypadku stwierdzenia przez komisję, że jakość wykonywanych robót w poszczególnych asortymentach nieznacznie odbiega od wymagań STWiORB, pomocniczego przedmiaru robót, umowy lub dokumentacji projektowej Zamawiającego z uwzględnieniem tolerancji i nie ma większego wpływu na cechy eksploatacyjne obiektu, komisja oceni pomniejszoną wartość wykonywanych robót w stosunku do wymagań przyjętych w umowie.

9.4.2. Dokumenty do odbioru końcowego

Podstawowym dokumentem jest protokół odbioru końcowego robót, sporządzony wg wzoru ustalonego przez Inspektora nadzoru. Do odbioru końcowego wykonawca jest zobowiązany przygotować następujące dokumenty:

1. dokumentację powykonawczą, tj. dokumentację budowy z naniesionymi ewentualnymi zmianami dokonanymi w toku wykonania robót oraz geodezyjnymi pomiarami powykonawczymi,
2. protokoły odbiorów robót ulegających zakryciu i zanikających,
3. protokoły odbiorów częściowych,
4. recepty i ustalenia technologiczne,
5. dziennik budowy (oryginał),
6. wyniki pomiarów kontrolnych,
7. deklaracje zgodności lub certyfikaty zgodności wbudowanych materiałów,
8. karty odpadów,
9. rysunki (dokumentacje) na wykonanie robót towarzyszących oraz protokoły odbioru i przekazania tych robót właścicielom urządzeń,
10. geodezyjną inwentaryzację powykonawczą zagospodarowania terenu,
11. kopię mapy zasadniczej powstałej w wyniku geodezyjnej inwentaryzacji powykonawczej, wraz z co najmniej dokonany zgłoszeniem do właściwego ośrodka geodezyjnego,

oraz pozostałe dokumenty wskazane w STWiORB, umowie i dokumentacji projektowej Zamawiającego.

W przypadku, gdy wg komisji, roboty pod względem przygotowania dokumentacyjnego nie będą gotowe do odbioru końcowego, komisja w porozumieniu z wykonawcą wyznaczy ponowny termin odbioru końcowego robót. Wszystkie zarządzone przez komisję roboty poprawkowe lub uzupełniające będą zestawione wg wzoru ustalonego przez Inspektora. Termin wykonania robót poprawkowych i robót uzupełniających wyznaczy komisja i stwierdzi ich wykonanie.

10. OPIS SPOSOBU ROZLICZENIA ROBÓT TYMCZASOWYCH I PRAC TOWARZYSZĄCYCH, § 14, ust. 1, pkt. 10 Rozporządzenia

Wszystkie roboty tymczasowe i prace towarzyszące, wskazane w umowie, SWZ, dokumentacji projektowej Zamawiającego, pomocniczym przedmiarze robót, STWiORB lub wynikające z tych dokumentów nie podlegają jakiegokolwiek odrębnemu rozliczeniu. Uznaje się w takim przypadku, że zostały zawarte w ryczałtowej cenie umownej i nie podlegają jakiegokolwiek odrębnej lub dodatkowej zapłacie.

11. DOKUMENTY ODNIESIENIA, § 14, ust. 1, pkt. 11 Rozporządzenia

11.1. Postanowienia ogólne

Przedmiot zamówienia został opisany zgodnie z postanowieniami art. 99 - 103 u.p.z.p., czego wyraz zawarto w szczególności w poszczególnych STWiORB i dokumentacji projektowej Zamawiającego. Kolejność norm i pozostałych dokumentów odniesienia należy stosować zgodnie z u.p.z.p. W przypadku norm, ustaw, rozporządzeń i innych dokumentów odniesienia należy stosować wydania nie starsze niż wskazano w umowie, ST, dokumentacji projektowej Zamawiającego, z zastrzeżeniem, że Zamawiający dopuszcza także wydania nowsze, zastępujące stare lub równoważne tym opisanym (z późniejszymi zmianami). Zamawiający zastrzega, że mając na względzie obszerność dokumentacji przetargowej, jak również dla zachowania należytej staranności i nie pozostawiania jakichkolwiek wątpliwości w tym zakresie, mając na uwadze zapisy art. 99 - 103 u.p.z.p. - jeżeli gdziekolwiek w dokumentach przetargowych, w szczególności STWiORB, umowie, SWZ, pomocniczym przedmiarze robót, dokumentacji projektowej Zamawiającego lub w ich załącznikach, przy ewentualnie wskazanych znakach towarowych, patentach, lub pochodzeniu, źródle lub wskazaniu szczególnego procesu, który charakteryzuje produkty lub usługi dostarczane przez konkretnego wykonawcę, a także przy opisanii przedmiotu zamówienia przez odniesienie do norm, ocen technicznych, specyfikacji technicznych i systemów referencji technicznych - nie dopisano we wszystkich miejscach odpowiednio „lub równoważny” lub „lub równoważne”, absolutnie nie oznacza to, że Zamawiający takiej równoważności nie przewiduje. Wynikać może ten fakt wyłącznie z obszerności dokumentacji przetargowej i warunków edycyjnych poszczególnych dokumentów. Zamawiający w każdym przypadku przewiduje równoważność, o której mowa w u.p.z.p. Zgodnie z jednolitym zamierzeniem Zamawiającego, w ślad za postanowieniami art. 99 - 103 u.p.z.p. określenia takie zawsze należy czytać z dopiskiem „lub równoważny” lub „lub równoważne” - nawet jeżeli dopisek nie zostanie we wskazanym miejscu każdorazowo wpisany.

11.2. Ustawy, w szczególności:

- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r.	- prawo budowlane, z późn. zm.,
- Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r.	- prawo zamówień publicznych, z późn. zm.,
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r.	- o wyrobach budowlanych, z późn. zm.,
- Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r.	- o ochronie przeciwpożarowej, z późn. zm.,
- Ustawa z dnia 21 grudnia 2004 r.	- o dozorcze technicznym, z późn. zm.,
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r.	- prawo ochrony środowiska, z późn. zm.,
- Ustawa z dnia 21 marca 1985 r.	- o drogach publicznych, z późn. zm.,
- Ustawa z dnia 27 czerwca 1997 r.	- o odpadach, z późn. zm.,

oraz pozostałe akty prawne, w tym normy, rozporządzenia i inne dokumenty w zakresie realizacji przedmiotu zamówienia zgodnie z obowiązującym stanem prawnym (także równoważne), wskazane w umowie, dokumentacji projektowej Zamawiającego lub pozostałych ST, jak również wynikające z przyjętego systemu norm prawa powszechnie obowiązującego.

11.3. Rozporządzenia, w szczególności:

- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz. U. Nr 47, poz. 401 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. Nr 91, poz. 8111 z późn. zm.).

11.4. Normy:

- PN-84/N-01307 Dopuszczalne wartości poziomu dźwięku na stanowiskach pracy i ogólne wymagania dotyczące przeprowadzenia pomiarów lub równoważne,
- PN-90/B-03200 Konstrukcje stalowe. Obliczenia statyczne i projektowanie lub równoważne,
- PN-B-03215 Konstrukcje stalowe. Połączenia z fundamentami. Projektowanie i Wykonawstwo lub równoważne,
- PN-B-06200 Konstrukcje stalowe budowlane. Warunki wykonania i odbioru lub równoważne,
- PN-EN 10025 Wyroby walcowane na gorąco z niestopowych stali konstrukcyjnych. Warunki techniczne dostawy lub równoważne,
- PN-75/M-69703 Spawalnictwo. Wady złączy spawanych. Nazwy i określenia lub równoważne,
- PN-85/B-04500 Zaprawy budowlane. Badania cech fizycznych i wytrzymałościowych lub równoważne,
- PN-88/B-32250 Materiały budowlane. Woda do betonów i zapraw lub równoważne,
- PN-B-30020 Wapno lub równoważne,
- PN-79/B-06711 Kruszywa mineralne. Piaski do zapraw budowlanych lub równoważne,
- PN-90/B-14501 Zaprawy budowlane zwykłe lub równoważne,
- PN-B-19701 Cementy powszechnego użytku lub równoważne,
- PN-EN 13888 Drobnokruszywa cementowa zaprawa do spoinowania lub równoważne,
- PN-B-11113 Kruszywa mineralne. Kruszywa łamane do nawierzchni drogowych; piasek lub równoważne,
- PN-B-06712 Kruszywa mineralne do betonu zwykłego lub równoważne,
- PN-B-11112 Kruszywa mineralne. Kruszywa łamane do nawierzchni drogowych lub równoważne,
- PN-B-19701 Cement. Cement powszechnego użytku. Skład, wymagania i ocena zgodności lub równoważne,
- BN -88/6731-08 Cement. Transport i przechowywanie lub równoważne,
- PN-EN 1340 Krawężniki betonowe - Wymagania i metody badań lub równoważne,
- PN-EN 1342 Kostka brukowa z kamienia naturalnego do zewnętrznych nawierzchni drogowych. Wymagania i metody badań lub równoważne,
- PN-B-11112 Kruszywa mineralne. Kruszywa łamane do nawierzchni drogowych lub równoważne,
- PN-B-11113 Kruszywa mineralne. Kruszywa naturalne do nawierzchni drogowych; piasek lub równoważne,
- PN-B-11213 Materiały kamienne. Elementy kamienne; krawężniki uliczne, mostowe i drogowe lub równoważne,
- PN-B-19701 Cement. Cement powszechnego użytku. Skład, wymagania i ocena zgodności lub równoważne,
- PN-B-32250 Materiały budowlane. Woda do betonów i zapraw lub równoważne,
- BN-88/6731-08 Cement. Transport i przechowywanie lub równoważne,
- BN-80/6775 Prefabrykaty budowlane z betonu. Elementy nawierzchni dróg, ulic, parkingów i torowisk tramwajowych. Krawężniki i obrzeża lub równoważne,
- BN-64/8931-01 Drogi samochodowe. Oznaczenie wskaźnika piaskowego lub równoważne,

- BN-68/8931-04 Drogi samochodowe. Pomiar równości nawierzchni planografem i łąką lub równoważne,
- PN-B-04481 Grunty budowlane - Badania próbek gruntu lub równoważne,
- BN-77/8931-12 Oznaczenie wskaźnika zagęszczenia gruntu lub równoważne,
- PN-86/B-02480 Grunty budowlane. Określenia, symbole, podział i opis gruntów lub równoważne,
- PN-B-04452 Geotechnika. Badania polowe lub równoważne,
- PN-B-06050 Geotechnika. Roboty ziemne. Wymagania ogólne lub równoważne,
- PN-EN 12063 Wykonawstwo specjalnych robot geotechnicznych. Ścianki Szczelne lub równoważne,
- PN-EN13252 Geotekstyli i wyroby pokrewne. Właściwości wymagane odniesieniu do wyrobów stosowanych w systemach drenarskich lub równoważne,
- PN-EN 13043 Kruszywa do mieszanek bitumicznych i powierzchniowych utwaleń stosowanych na drogach, lotniskach i innych powierzchniach przeznaczonych do ruchu lub równoważne,
- PN-EN 1298 Przejazdne pomosty robocze - Zasady i wytyczne opracowywania instrukcji obsługi lub równoważne,
- PN-86/B-02480 Grunty budowlane. Określenia, symbole, podział i opis gruntów lub równoważne,
- PN-B-04452 Geotechnika. Badania polowe lub równoważne,
- PN-88/B-04481 Grunty budowlane. Badania próbek gruntu lub równoważne,
- PN-B-06050 Geotechnika. Roboty ziemne. Wymagania ogólne lub równoważne,
- BN-77/8931-12 Oznaczenie wskaźnika zagęszczenia gruntu lub równoważne,
- PN-86/B-02480 Grunty budowlane. Określenia, symbole, podział i opis gruntów lub równoważne,
- PN-66/B-06714 Kruszywa mineralne. Kruszywo kamienne, budowlane. Badania techniczne lub równoważne lub równoważne,
- PN-81/B-03020 Grunty budowlane. Posadowienia bezpośrednie budowli. Obliczenia statyczne i projektowanie lub równoważne,
- PN-89/B-32250 Kruszywa mineralne do betonu lub równoważne,
- PN-B-11111 Kruszywa mineralne. Kruszywa naturalne do nawierzchni drogowych żwir i mieszanka lub równoważne,
- BN-72/8972-01 Budowle drogowe i kolejowe - Roboty ziemne lub równoważne,

lub równoważne,

oraz pozostałe akty prawne, w tym normy, rozporządzenia i inne dokumenty w zakresie realizacji przedmiotu zamówienia zgodnie z obowiązującym stanem prawnym (także równoważne), wskazane w umowie, dokumentacji projektowej Zamawiającego, pomocniczym przedmiarze robót, pozostałych ST, jak również wynikające z przyjętego systemu norm prawa powszechnie obowiązującego.

11.5. Elementy dokumentacji przetargowej:

- Pozostałe STWiORB,
- Umowa,
- Dokumentacja projektowa Zamawiającego wraz z załącznikami,
- informacja BIOZ,

w podziale na poszczególne części zamówienia.

12. PODSTAWA PŁATNOŚCI I WYCENY

Wynagrodzenie umowne wykonawcy stanowi niezmiennie wynagrodzenie ryczałtowe wskazane w ofercie wykonawcy i w umowie - poza przypadkami i wyjątkami wskazanymi w treści umowy. Szczegółowe zasady płatności realizowane będą zgodnie z warunkami umowy i warunkami dofinansowania w ramach "Polskiego Ładu". Wynagrodzenie ryczałtowe będzie uwzględniać wszystkie czynności, opracowania, roboty, materiały, urządzenia, wymagania i badania składające się

na kompletne wykonanie i prawidłowe ukończenie przedmiotu zamówienia, określone w SWZ, dokumentacji projektowej Zamawiającego, pomocniczym przedmiarze robót, STWiORB, umowie lub wynikające z tych dokumentów. Wynagrodzenie ryczałtowe wskazane w ofercie przez wykonawcę musi pokrywać wszystkie koszty kompletnego wykonania robót budowlanych - opisanych w przedmiocie zamówienia oraz koszty związane z:

- wypełnieniem obowiązków wynikających z umowy i wszystkich innych zobowiązań i wymagań związanych z prowadzeniem robót wyspecyfikowanych w umowie lub wynikających z umowy i jej załączników, w tym w dokumentacji projektowej Zamawiającego, pomocniczym przedmiarze robót, ST i SWZ,
- uzyskaniem pozwolenia na użytkowanie / zgłoszeniem zakończenia robót przyjętym bez protest przez właściwy organ - jeżeli będą wymagane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa,
- kosztami badań, analiz laboratoryjnych i kosztami związanymi z tymi badaniami i analizami oraz ich opracowaniem i wynikami,
- kosztami dostawy, magazynowania, zabezpieczenia, ubezpieczenia materiałów i urządzeń oraz wszelkimi kosztami z tymi elementami związanymi,
- sprzętem, jego dostawą i pracą,
- utrzymaniem, zasilaniem, zużyciem mediów dla potrzeb wykonania robót objętych umową, również w zakresie zaplecza budowy,
- wszelkimi pracami i materiałami pomocniczymi oraz towarzyszącymi i pomocniczymi,
- wszelkimi robotami budowlanymi,
- kosztami ogólnymi, zyskiem, podatkami, robocizna, itd.,
- kosztami pośrednimi, w skład których wchodzi w szczególności: przygotowanie terenu pod budowę, utrzymanie zaplecza budowy, płace personelu i kierownictwa budowy, pracowników nadzoru i laboratorium, wydatki dotyczące bhp, usługi obce na rzecz budowy, opłaty za dzierżawę placów, ekspertyzy dotyczące wykonanych robót oraz koszty zarządu przedsiębiorstwa wykonawcy,
- zysk kalkulacyjny zawierający ewentualne ryzyko wykonawcy z tytułu innych wydatków mogących wystąpić w czasie realizacji robót,
- kosztami niezbędnych robót o charakterze tymczasowym lub prac towarzyszących zapewniających ciągłość prac i zgodność z dokumentacją projektową Zamawiającego i STWiORB, oraz
- innymi elementami wskazanymi w umowie, dokumentacji projektowej Zamawiającego, pomocniczym przedmiarze robót, SWZ i wszystkich STWiORB.

Przedmiar robót stanowi dokument pomocniczy. Obmiarowe zwiększenie lub zmniejszenie ilości robót opisanych lub wynikających z umowy, STWiORB, pomocniczego przedmiaru robót, SWZ lub dokumentacji projektowej Zamawiającego, a także z ich załączników oraz realizacja innych robót niezbędnych do prawidłowego wykonania i ukończenia całości przedmiotu umowy - nie będzie stanowił podstawy do zmiany wynagrodzenia ryczałtowego wykonawcy.

Uznaje się, że wykonawca znając zakres robót budowlanych uwzględni w ryczałtowej cenie oferty wszystkie elementy, których wykonanie jest konieczne do wypełnienia warunków umowy. Cena ryczałtowa zaproponowana przez wykonawcę za wykonanie przedmiotu zamówienia w ofercie jest ostateczna i wyklucza możliwość żądania jakiegokolwiek dodatkowej lub odrębnej zapłaty za wykonanie robót budowlanych, a także za czynności, prace lub roboty z nimi powiązane. Cena ryczałtowa zawiera wszelkie koszty i nakłady robót podstawowych (zasadniczych). Cena ryczałtowa zawiera również wszelkie koszty i nakłady związane w wykonaniem robót tymczasowych i prac towarzyszących opisanych w ST, dokumentacji projektowej Zamawiającego, pomocniczym przedmiarze robót, umowie, SWZ. Ofertę należy przygotować na podstawie wzoru załączonego do SWZ bez dokonywania w nim jakichkolwiek zmian, korekt lub poprawek.

Pozycje robót wymagające do ich realizacji dostawy materiałów, urządzeń, sprzętu i transportu należy wyceniać łącznie z tymi elementami. Pozycje dostaw materiałów i urządzeń należy wyceniać łącznie z kosztami montażu i robotami budowlanymi. Przy kalkulacjach indywidualnych i tych pochodzących z publikacji KNR lub innych, Zamawiający nie wskazuje na żadne konkretne pochodzenie materiału, urządzenia lub innej części robót i nie wymaga żadnego konkretnego pochodzenia materiału, urządzenia lub innej części robót.

Kody pozycji pomocniczego przedmiaru robót zarówno indywidualne i te pochodzące z publikacji KNR lub innych nie narzucają materiałów lub urządzeń co do pochodzenia, producenta lub technologii. Zamawiający nie narzuca i nie wymaga konkretnego pochodzenia żadnego materiału lub urządzenia, a kod pozycji przedmiaru robót nie jest wskazaniem lub narzuceniem powyższego. Jeżeli w jakimkolwiek kodzie pozycji przedmiaru robót mogłoby się znajdować jakiegokolwiek ewentualne konkretne pochodzenie, producent lub technologia materiału lub urządzenia lub innej części robót, wykonawca nie jest tym związany, a Zamawiający tego nie wymaga.

Dla każdej części przedmiotu zamówienia postanowienia niniejszej ST-00 są takie same i tak samo obowiązują, chyba że w treści ST-00 wskazano inaczej.